

ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
พ.ศ. 2567

โดยที่พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 มาตรา 5 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงเชื่อถือได้ และตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร และมาตรา 44 มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ จัดทำประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตามประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงาน ดังนั้น จึงสมควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อเป็นเครื่องมือให้กับผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25(3) มาตรา 35 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 ประกอบกับมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 10/2551 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2551 และ มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2567 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2567 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ประกอบด้วย

นโยบายที่ 1 นโยบายการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม
- 2) การเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ
- 3) การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- 4) การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา
- 5) การควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) การใช้งานอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์
- 7) การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์
- 8) การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย
- 9) การแบ่งปันข้อมูล (Information Sharing)
- 10) การทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง (System Hardening)
- 11) การสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness)
- 12) การเชื่อมต่อระยะไกล (Remote Connection)

นโยบายที่ 2 นโยบายการรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) การรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ
- 2) การตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Detect & Response)
- 3) การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Resilience and Recovery)

นโยบายที่ 3 นโยบายการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- 2) การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ข้อ 4 การกำหนดความรับผิดชอบ

4.1 อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย เป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดขึ้น กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ แก่มหาวิทยาลัยหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

4.2 หัวหน้าส่วนงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการสั่งการ กำกับนโยบาย ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษา ตลอดจนติดตาม กำกับดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของส่วนงานให้สอดคล้อง กับนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

4.3 เพื่อให้การปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของ มหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดให้สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้ที่ได้รับ มอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีการทบทวน ปรับปรุงนโยบายและ แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และหากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัย ให้ประกาศให้ส่วนงานรับทราบทุกครั้ง

ข้อ 5 นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ จัดเป็นมาตรฐานด้านการรักษา ความปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นแนวทางใน การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย เชื่อถือได้ เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่ เกี่ยวข้อง จึงให้ใช้นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ ซึ่งบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกส่วนงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายของส่วนงานจะต้องปฏิบัติตามอย่าง เคร่งครัด

ข้อ 6 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการในประกาศนี้ ในกรณีมีปัญหาทางปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดี เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. 2567

(ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารแนบท้ายประกาศ
นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2567

คำนำ

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับมหาวิทยาลัย ในการอำนวยความสะดวกการดำเนินงาน ทำให้การเข้าถึงข้อมูลมีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และช่วยประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้มหาวิทยาลัยมีความเสี่ยงจากภัยคุกคามของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการได้ เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังส่วนงานต่าง ๆ ส่งผลให้ช่องทางในการถูกบุกรุกเปิดกว้างขึ้นและอาจก่อให้เกิดเหตุอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์กับมหาวิทยาลัยได้หลายรูปแบบ เช่น โปรแกรมประสงค์ร้าย หรือการบุกรุกโจมตีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อก่อวินโให้ระบบใช้การไม่ได้ รวมถึงการขโมยข้อมูลหรือความลับทางราชการ ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเสียชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ได้ ดังนั้นผู้ให้บริการและผู้ดูแลระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงมีความจำเป็นจะต้องตระหนักถึงการดูแล บำรุงรักษา และการควบคุมรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคง ปลอดภัยและเชื่อถือได้ และเพื่อให้มีมาตรการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตลอดจนมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และให้การดำเนินการของส่วนงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและต้องอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่านโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือให้กับผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของทุกส่วนงานในมหาวิทยาลัย ในการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อไป

สารบัญ

1. วัตถุประสงค์และขอบเขต	1
2. องค์ประกอบของนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์.....	1
หมวด 1 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	3
1. วัตถุประสงค์.....	3
2. การกำหนดบริเวณที่ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย.....	3
3. การควบคุมการเข้าออก อาคาร สถานที่	4
4. ศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Data Center).....	4
5. การเดินสายไฟ สายสื่อสาร และสายเคเบิลอื่น ๆ (Cabling Security)	5
6. การบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Equipment Maintenance).....	5
7. การนำทรัพย์สินของส่วนงานออกนอกพื้นที่ (Removal of Property).....	6
8. การป้องกันอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่นอกส่วนงาน (Security of Equipment off Premises).....	6
9. การกำจัดอุปกรณ์หรือการนำอุปกรณ์กลับมาใช้งานอีกครั้ง (Secure Disposal or Re-use of Equipment).....	6
หมวด 2 การเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ	7
1. วัตถุประสงค์.....	7
2. การกำหนดลำดับความสำคัญของข้อมูลและการใช้งานข้อมูล	7
3. กระบวนการในการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	9
4. การควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	9
5. การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User Access Management)	10
6. การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (network access control).....	16
7. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)	18
8. การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and Information Access Control)	19
9. การบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	21

10. การบริหารจัดการการบันทึกและตรวจสอบ.....	22
11. การควบคุมการเข้าใช้งานระบบจากภายนอก	23
12. การพิสูจน์ตัวตนสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์ภายนอก	23
13. การปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (Teleworking).....	24
หมวด 3 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล.....	25
1. วัตถุประสงค์.....	25
2. การใช้งานทั่วไป.....	25
3. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ	26
4. การป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware).....	26
5. การสำรองข้อมูลและการกู้คืน.....	27
หมวด 4 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา	28
1. วัตถุประสงค์.....	28
2. การใช้งานทั่วไป.....	28
3. ความปลอดภัยทางด้านกายภาพ.....	29
4. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ	30
5. การป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware).....	30
6. การสำรองข้อมูลและการกู้คืน.....	30
หมวด 5 การควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	31
1. วัตถุประสงค์	31
2. แนวทางปฏิบัติ	31
หมวด 6 การใช้งานอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์.....	34
1. วัตถุประสงค์.....	34
2. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ต	34
3. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์	34

หมวด 7 การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์	36
1. วัตถุประสงค์.....	36
2. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	36
3. แนวทางแนวทางปฏิบัติในการใช้งานบริการคลาวด์	37
หมวด 8 การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย.....	38
1. วัตถุประสงค์.....	38
2. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย	38
หมวด 9 การแบ่งปันข้อมูล.....	40
1. วัตถุประสงค์	40
2. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งปันข้อมูล	40
3. รูปแบบการแบ่งปันข้อมูล	40
หมวด 10 การทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง.....	41
1. วัตถุประสงค์.....	41
2. แนวทางปฏิบัติในการทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง	41
หมวด 11 การสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	42
1. วัตถุประสงค์.....	42
2. แนวปฏิบัติในการสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	42
หมวด 12 การเชื่อมต่อระยะไกล.....	43
1. วัตถุประสงค์.....	43
2. แนวปฏิบัติในการเชื่อมต่อระยะไกล.....	43
หมวด 13 การรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ.....	44
1. วัตถุประสงค์.....	44
2. แนวทางปฏิบัติในการสำรองข้อมูล ระบบสำรอง และการปฏิบัติงานในสภาวะฉุกเฉิน	44

หมวด 14 การตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์	45
1. วัตถุประสงค์.....	45
2. แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์.....	45
หมวด 15 การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์	46
1. วัตถุประสงค์.....	46
2. แนวปฏิบัติการรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์	46
หมวด 16 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์.....	47
1. วัตถุประสงค์.....	47
2. แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	47
หมวด 17 การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	49
1. วัตถุประสงค์.....	49
2. แนวทางปฏิบัติ	49

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. วัตถุประสงค์และขอบเขต

เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือต่อไปนี้จะเรียกว่า “มหาวิทยาลัย” เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัย และสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในลักษณะที่ไม่ถูกต้อง และการถูกคุกคามจากภัยต่าง ๆ มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยกำหนดให้มีแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและป้องกันภัยคุกคามต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและวิธีปฏิบัติ ให้แก่ผู้บริหาร ผู้ดูแลระบบ ผู้ใช้งานของมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานให้กับมหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงาน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

1.2 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.3 เพื่อเผยแพร่ให้แก่บุคลากรทุกคนในมหาวิทยาลัยได้รับทราบ และปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด

2. องค์ประกอบของนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

นโยบายที่ 1 นโยบายการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ มีแนวปฏิบัติดังนี้

- หมวด 1 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม
- หมวด 2 การเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ
- หมวด 3 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- หมวด 4 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา
- หมวด 5 การควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- หมวด 6 การใช้งานอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์
- หมวด 7 การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์
- หมวด 8 การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย
- หมวด 9 การแบ่งปันข้อมูล (Information Sharing)
- หมวด 10 การทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง (System Hardening)

หมวด 11 การสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness)

หมวด 12 การเชื่อมต่อระยะไกล (Remote Connection)

นโยบายที่ 2 นโยบายการรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ มีแนวปฏิบัติดังนี้

หมวด 13 การรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ

หมวด 14 การตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Detect & Response)

หมวด 15 การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Resilience and Recovery)

นโยบายที่ 3 นโยบายการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มีแนวปฏิบัติดังนี้

หมวด 16 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

หมวด 17 การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

หมวด 1 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and Environment Security)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการควบคุมและป้องกันการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใช้งาน หรือการเข้าถึงอาคาร สถานที่ และพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพิจารณาตามความสำคัญของ อุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูล ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าและอาจจำเป็นต้องรักษาความลับ อีกทั้งเพื่อ ป้องกันทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจากการสูญหาย เสียหาย ถูกขโมย หรือโจรกรรม หรือข้อมูลสารสนเทศถูกเปิดเผยโดยมิได้รับอนุญาต โดยมาตรการนี้จะมีผลบังคับใช้กับนักศึกษา บุคลากร และหน่วยงานภายนอก ซึ่งมี ส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัย

2. การกำหนดบริเวณที่ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

2.1. ส่วนงาน ต้องมีการจำแนกและกำหนดพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างเหมาะสม เพื่อจุดประสงค์ในการเฝ้าระวัง ควบคุม การรักษาความมั่นคงปลอดภัยจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้ง ป้องกันความเสียหายอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

2.2 ผู้บริหารส่วนงาน ต้องกำหนดและแบ่งแยกบริเวณพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ชัดเจน รวมทั้งจัดทำแผนผังแสดงตำแหน่งของพื้นที่ใช้งานและประกาศให้รับทราบทั่วกัน โดยการ กำหนดพื้นที่ดังกล่าวอาจแบ่งออกได้เป็น พื้นที่ทำงานทั่วไป (General working area) พื้นที่ทำงานของผู้ดูแลระบบ (System administrator area) พื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT equipment area) พื้นที่ควบคุมพิเศษ และพื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN coverage area) เป็นต้น

2.3 ผู้บริหารส่วนงาน ต้องกำหนดสิทธิให้กับบุคลากรให้สามารถมีสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน ประกอบด้วย

2.3.1 จัดทำ “ทะเบียนผู้มีสิทธิเข้าออกพื้นที่” เพื่อใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.3.2 ทำการบันทึกการเข้าออกพื้นที่ใช้งานและกำหนดผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการบันทึกการเข้าออกดังกล่าว โดยจัดทำเป็นเอกสาร “บันทึกการเข้าออกพื้นที่”

2.3.3 จัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติการเข้าออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประจำ

2.3.4 ต้องมีการทบทวนปรับปรุงรายการผู้มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ใช้งานระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการเข้าออกพื้นที่ เช่น การ โอน ย้าย ลาออก หรือสิ้นสุดการจ้าง

3. การควบคุมการเข้าออก อาคาร สถานที่

3.1 หน่วยงานภายในที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ หรือผู้บริหารที่รับผิดชอบพื้นที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลสถานที่ ต้องจัดให้มีบุคลากรหรือวิธีการรักษาความปลอดภัย เพื่อควบคุมให้เข้าสถานที่ทำงานได้เฉพาะบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่เท่านั้น

3.2 ส่วนงานต้องจัดทำเอกสารระบุสิทธิของผู้ใช้งานและหน่วยงานภายนอกในการเข้าถึงสถานที่ โดยกำหนด ดังนี้

3.2.1 ส่วนงานต้องกำหนดสิทธิผู้ใช้งานที่มีสิทธิผ่านเข้า-ออก และช่วงเวลาที่มีสิทธิในการผ่านเข้า-ออกในแต่ละพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน

3.2.2 การเข้าถึงอาคารของส่วนงานของบุคคลภายนอกหรือผู้มาติดต่อ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะต้องให้มีการแสดงบัตรที่ใช้ระบุตัวตนที่ส่วนราชการออกให้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ เป็นต้น แล้วทำการลงบันทึกข้อมูลบัตรใน “แบบฟอร์ม การเข้า-ออกพื้นที่”

3.2.3 กรณีที่บุคคลภายนอกหรือผู้ติดต่อ ต้องการนำอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล หรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา หรืออุปกรณ์เครือข่ายเข้าบริเวณอาคาร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะต้องลงบันทึกในแบบฟอร์มการเข้า-ออกพื้นที่ในรายการอุปกรณ์ที่นำเข้ามา ให้ถูกต้องและชัดเจน

3.2.4 บุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อ จะต้องลงชื่ออนุญาตการเข้า-ออกในแบบฟอร์ม การเข้า-ออกพื้นที่ให้ถูกต้องและชัดเจน

3.3 ผู้ใช้งานจะได้รับสิทธิให้เข้า-ออกสถานที่ทำงานได้ เฉพาะบริเวณพื้นที่ที่ถูกกำหนดเพื่อใช้สำหรับปฏิบัติงานเท่านั้น

3.4 หากมีบุคคลอื่นใดที่ไม่ใช่ผู้ใช้งาน ขอเข้าพื้นที่โดยมิได้ขอสิทธิในการเข้าพื้นที่นั้นไว้เป็นการล่วงหน้า ส่วนงานเจ้าของพื้นที่ ต้องตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นก่อนที่จะอนุญาต ทั้งนี้ จะต้องแสดงบัตรที่ใช้ระบุตัวตนที่ส่วนราชการออกให้ โดยส่วนงานเจ้าของพื้นที่ต้องจดบันทึกการขอเข้า-ออกไว้เป็นหลักฐาน ทั้งในกรณีที่อนุญาตและไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่

4. ศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Data Center)

จัดให้มีระบบสนับสนุนการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนงานที่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และมีความพร้อมในการใช้งาน ดังนี้

4.1 ติดตั้งเครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้าสำรอง

4.2 ติดตั้งระบบระงับเพลิง

4.3 ติดตั้งระบบปรับอากาศและควบคุมความชื้น

4.4 ติดตั้งระบบแจ้งเตือนเพื่อแจ้งเตือนกรณีที่ระบบสนับสนุนการทำงานภายในห้องเครื่องแม่ข่ายทำงานผิดปกติ หรือหยุดการทำงาน

4.5 วางแผนการตรวจสอบ บำรุงรักษา ระบบสนับสนุนการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ส่วนงานอย่างสม่ำเสมอ ให้มั่นใจได้ว่าระบบต่าง ๆ สามารถทำงานได้ตามปกติ

5. การเดินสายไฟ สายสื่อสาร และสายเคเบิลอื่น ๆ (Cabling Security)

5.1 หลีกเลี่ยงการเดินสายสัญญาณเครือข่ายของส่วนงานในลักษณะที่ต้องผ่านเข้าไปในบริเวณที่มี บุคคลภายนอกเข้าถึงได้ กรณีต้องผ่านพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต้องติดตั้งระบบป้องกันที่ปลอดภัย

5.2 ให้มีการร้อยท่อสายสัญญาณต่าง ๆ หรือมีการป้องกันโดยวิธีอื่นที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการตัด สายสัญญาณทำให้เกิดความเสียหาย หรือการดักจับข้อมูลโดยผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต

5.3 สายไฟต้องแยกจากสายสื่อสารในระยะที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการรบกวนของสัญญาณ

5.4 ติดป้ายชี้บ่งสายสัญญาณและบนอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อป้องกันการต่อสัญญาณผิดเส้น

5.5 จัดทำแผนผังสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

5.6 ห้องที่มีสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ต้องปิดใส่สลักให้สนิท เพื่อป้องกันการเข้าถึงของบุคคลภายนอก

5.7 พิจารณาใช้งานสายไฟเบอร์ออฟติก แทนสายสัญญาณสื่อสารแบบเดิม

5.8 ดำเนินการสำรวจระบบสายสัญญาณสื่อสารทั้งหมดเพื่อตรวจหาการติดตั้งอุปกรณ์ดักจับสัญญาณ โดยผู้ไม่ประสงค์ดี 3 เดือน หรือ 6 เดือน สำหรับสายไฟเบอร์ออฟติก

6. การบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Equipment Maintenance)

6.1 วางแผนการบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามรอบระยะเวลา และต้องมีการซ่อมบำรุงอย่างทันท่วงที ตาม ความสำคัญของระบบ

6.2 บันทึกประวัติการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ทุกครั้ง เพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือประเมินใน ภายหลัง โดยมีรายละเอียดดังนี้ วันที่บำรุงรักษาและซ่อมบำรุง รายการอุปกรณ์ สถานะของอุปกรณ์ ปัญหาที่พบ และการแก้ไข ผู้ดำเนินการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงพร้อมลงลายมือชื่อ

6.3 ถ้ามีการจัดจ้างหน่วยงานหรือผู้ให้บริการภายนอก เพื่อบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ ส่วนงานที่ จัดจ้างต้องจัดให้มีสัญญาหรือข้อตกลงการจ้าง โดยต้องกำหนดระยะเวลา ขอบเขต และระดับการให้บริการอย่าง ชัดเจน

6.4 ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการภายนอกที่มาทำการบำรุงรักษาอุปกรณ์ภายในส่วนงาน ใน กรณีที่ต้องเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ควบคุมพิเศษ ผู้ดูแลระบบหรือผู้รับผิดชอบการซ่อมบำรุงอุปกรณ์จะต้องอยู่ใน พื้นที่ทุกครั้ง

6.5 จัดให้มีการอนุมัติสิทธิการเข้าถึงอุปกรณ์ที่มีข้อมูลสำคัญโดยผู้รับจ้างหรือผู้ให้บริการภายนอกที่เข้ามา บำรุงรักษาอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

7. การนำทรัพย์สินของส่วนงานออกนอกพื้นที่ (Removal of Property)

7.1 ส่วนงานต้องมอบหมายบุคลากรเป็น “ผู้ดูแลครุภัณฑ์” มีหน้าที่ควบคุมดูแลพัสดุหรือทรัพย์สินของส่วนงานที่อยู่ในความครอบครองให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยมีให้เกิดการสูญหาย และจัดทำ “ทะเบียนครุภัณฑ์” ของส่วนงาน บันทึกการใช้งาน ผู้ใช้งาน สถานภาพและการเคลื่อนย้ายของครุภัณฑ์ ทั้งนี้ ต้องตรวจสอบสถานภาพของครุภัณฑ์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย เช่น ได้รับมอบครุภัณฑ์เพิ่มเติม การตัดจำหน่าย การเปลี่ยนผู้ครอบครอง การยืม การโอน หรือการส่งซ่อม

7.2 ต้องขออนุญาตจากผู้บริหารของส่วนงานและแจ้งให้ผู้ดูแลครุภัณฑ์ทราบ ก่อนนำอุปกรณ์หรือทรัพย์สินออกไปใช้งานภายนอกส่วนงาน หรือนำไปซ่อมบำรุง

7.3 ต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนงาน ก่อนนำครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ส่งซ่อมภายนอกส่วนงาน

7.4 การให้ยืมอุปกรณ์หรือทรัพย์สิน ผู้ดูแลครุภัณฑ์จะต้องตรวจสอบ ติดตามให้ทรัพย์สินดังกล่าวกลับมาตามช่วงเวลาที่กำหนด และอยู่ในสภาพปกติ หรือไม่ต่างจากตอนที่ถูกยืม และต้องบันทึกข้อมูลการนำอุปกรณ์ของส่วนงานออกไปใช้งานนอกส่วนงาน และบันทึกส่งคืน เพื่อเป็นหลักฐานป้องกันการสูญหาย

8. การป้องกันอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่นอกส่วนงาน (Security of Equipment off Premises)

8.1 กำหนดมาตรการความปลอดภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการนำอุปกรณ์หรือทรัพย์สินของส่วนงานออกไปใช้งาน เช่น การขนส่ง การเกิดอุบัติเหตุกับอุปกรณ์

8.2 ไม่ทิ้งอุปกรณ์หรือทรัพย์สินของส่วนงานไว้โดยลำพังในที่สาธารณะ เสี่ยงต่อการสูญหาย

8.3 บุคลากรผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบดูแลอุปกรณ์หรือทรัพย์สินเสมือนเป็นทรัพย์สินของตนเอง

9. การกำจัดอุปกรณ์หรือการนำอุปกรณ์กลับมาใช้งานอีกครั้ง (Secure Disposal or Re-use of Equipment)

9.1 การจำหน่ายครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่าย ส่วนงานที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ต้องจัดให้มีการทำลายข้อมูลและซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ในสื่อบันทึกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก่อนการจำหน่าย เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลและซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์จะไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก (Non - Retrievable)

9.2 หัวหน้าส่วนงาน เป็นผู้อนุมัติในการกำจัดหรือนำอุปกรณ์สารสนเทศกลับมาใช้ โดยผู้ที่ต้องการกำจัดหรือนำอุปกรณ์สารสนเทศกลับมาใช้ ต้องเสนอเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อขออนุมัติ

9.3 ต้องทำลายข้อมูลสำคัญในอุปกรณ์ก่อนที่จะกำจัด โดยต้องมั่นใจว่าข้อมูลดังกล่าวจะไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้

หมวด 2 การเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access control)

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้ข้อมูลที่มีความสำคัญต่อส่วนงาน ได้รับการจำแนกชั้นความลับอย่างเหมาะสมตามระดับความสำคัญของข้อมูล และเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และสามารถนำข้อมูลแต่ละชั้นความลับไปใช้งานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1.2 เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงาน และป้องกันการบุกรุกผ่านระบบเครือข่ายจากผู้ไม่ประสงค์ดีผ่านโปรแกรมหรือชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ ที่จะสร้างความเสียหายแก่ข้อมูลหรือการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้หยุดชะงัก และทำให้สามารถตรวจสอบติดตามพิสูจน์ตัวบุคคลที่เข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงานได้อย่างถูกต้อง

2. การกำหนดลำดับความสำคัญของข้อมูลและการใช้งานข้อมูล

2.1 ส่วนงานใช้แนวทางตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544 ซึ่งระเบียบดังกล่าวเป็นมาตรการที่ละเอียดรอบคอบ ถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการแบ่งประเภทของข้อมูลและการจัดลำดับความสำคัญหรือ ลำดับชั้นความลับของข้อมูล ดังนี้

2.1.1 จัดแบ่งประเภทของข้อมูลออกเป็น

- 1) ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหาร ได้แก่ ข้อมูลนโยบาย ข้อมูลยุทธศาสตร์ ข้อมูลคำรับรอง ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลแผนงบประมาณ การเงินและบัญชี เป็นต้น
- 2) ข้อมูลสารสนเทศด้านการให้บริการ ได้แก่ ข้อมูลการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ข้อมูลการขอใช้ห้องประชุม เอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของส่วนงาน เป็นต้น

2.1.2 การรักษาความปลอดภัยของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้กำหนดกระบวนการของเอกสารที่สำคัญ การเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทตามระดับชั้นความลับของส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- 1) ลับมาก (Secret) มีความสำคัญต่อส่วนงานในระดับสูงมาก หากข้อมูลสูญหายหรือถูกเปิดเผยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะส่งผลเสียหายต่อส่วนงานอย่างมาก
- 2) ลับที่สุด (Confidential) มีความสำคัญต่อส่วนงานในระดับสูง หากข้อมูลสูญหายหรือถูกเปิดเผยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะส่งผลเสียหายต่อส่วนงานอย่างมีนัยยะสำคัญ
- 3) ใช้ภายในส่วนงาน (Internal Use) เป็นข้อมูลที่อนุญาตให้ใช้ภายในส่วนงาน หากข้อมูลสูญหายหรือถูกเปิดเผยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะส่งผลเสียหายต่อส่วนงาน
- 4) สาธารณะ (Public) เป็นข้อมูลที่ใช้เผยแพร่สู่สาธารณะ การเปิดเผยข้อมูลประเภทนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนงาน

2.1.3 การจัดแบ่งระดับชั้นการเข้าถึง

ระดับที่ 1 ระดับชั้นสำหรับผู้บริหาร

ระดับที่ 2 ระดับชั้นสำหรับผู้ใช้งานทั่วไป

ระดับที่ 3 ระดับชั้นสำหรับผู้ดูแลระบบหรือผู้ที่ได้มอบหมาย

2.1.4 กำหนดเวลาที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

2.1.5 การกำหนดช่องทางในการเข้าถึงข้อมูล ผู้ใช้งานที่สามารถเข้าถึงข้อมูลตามช่องทางการเข้าถึงที่กำหนดไว้ นั้น จะต้องได้รับสิทธิจากส่วนงาน โดยมีการกำหนดบัญชีชื่อผู้ใช้งานตามระดับชั้นการเข้าถึง ให้สามารถเข้าใช้งานตามประเภทความรับผิดชอบ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และสามารถเข้าถึงได้เฉพาะข้อมูลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

2.2 การใช้งานข้อมูล

2.2.1 มีมาตรการให้ผู้ใช้งานต้องใช้งานข้อมูลของส่วนงานตามกฎหมายระเบียบและคำแนะนำที่ส่วนงานกำหนดไว้

2.2.2 ผู้ใช้งานต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้งานข้อมูลประเภทลับมาก และลับที่สุด (ต่อไปในเอกสารนี้เรียกว่า “ข้อมูลลับ”) เพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกเข้าถึงหรือถูกเปิดเผย โดยไม่ได้รับอนุญาต

2.2.3 ข้อมูลลับของส่วนงานต้องไม่ถูกเปิดเผยกับผู้อื่น เว้นแต่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานเท่านั้น (ตามหลักการ “Need to Know”)

2.2.4 ผู้ใช้งานต้องตระหนักถึงการรักษาข้อมูลลับที่ถูกเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีการใช้งานร่วมกันมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ข้อมูลลับเหล่านี้ต้องได้รับการปกป้องโดยการเข้ารหัส หรือโดยวิธีการอื่นใดของระบบปฏิบัติการ หรือแอปพลิเคชันอย่างเหมาะสม

2.2.5 ข้อมูลใดที่ผู้ใช้งานพิจารณาว่าเป็นข้อมูลลับหรือมีจุดอ่อนด้านความมั่นคงปลอดภัย ต้องได้รับการเข้ารหัส

2.2.6 ผู้ใช้งานควรเก็บรักษาสื่อบันทึกข้อมูลที่มีข้อมูลลับ ในตู้ที่สามารถปิดล็อกได้เมื่อไม่ได้ใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออยู่นอกเวลาทำการ หรือเมื่อต้องวางสื่อนั้นไว้โดยไม่อยู่ที่โต๊ะทำงาน

2.2.7 ข้อมูลลับต้องถูกเก็บออกจากอุปกรณ์ประมวลผลต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร ฯลฯ ทันที

2.2.8 ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดเผยข้อมูลลับต่อบุคคลภายนอก ยกเว้นในกรณีที่มีการเปิดเผยนั้นครอบคลุมโดยข้อตกลงการไม่เปิดเผยข้อมูล

2.2.9 ผู้ใช้งานต้องไม่พูดคุยหรือใช้งานข้อมูลลับของส่วนงานในพื้นที่สาธารณะ เช่น ลิฟต์ ร้านอาหาร ฯลฯ

3. กระบวนการในการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1 สถานที่ตั้งของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สำคัญ ต้องมีการควบคุมการเข้า-ออกที่รัดกุมและอนุญาตให้เฉพาะบุคคลที่ได้รับสิทธิและมีความจำเป็น ผ่านเข้าใช้งานได้เท่านั้น

3.2 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้ใช้งานระบบ และหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ก่อนเข้าใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารและผู้ดูแลระบบตามความจำเป็นในการใช้งาน

3.2.1 กำหนดสิทธิของผู้ใช้งานแต่ละกลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น

- 1) อ่านอย่างเดียว
- 2) สร้างข้อมูล หรือนำเข้าข้อมูล
- 3) แก้ไขข้อมูล
- 4) ลบข้อมูล
- 5) อนุมัติ
- 6) ไม่มีสิทธิ

3.3 ผู้ดูแลระบบหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิการเข้าถึงข้อมูล และระบบข้อมูลได้

3.4 ผู้ดูแลระบบต้องจัดให้มีการติดตั้งระบบบันทึกและติดตามการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของส่วนงาน และตรวจตราการละเมิดความปลอดภัยที่มีต่อระบบข้อมูลสำคัญ

3.5 ผู้ดูแลระบบต้องจัดให้มีการบันทึกประวัติการเข้าถึงระบบ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิต่าง ๆ และการผ่านเข้า-ออกสถานที่ตั้งของระบบ ของทั้งผู้ที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาต เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบหากมีปัญหาเกิดขึ้น

4. การควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.1 ผู้ดูแลระบบมีหน้าที่ในการตรวจสอบการอนุมัติและกำหนดสิทธิในการผ่านเข้าสู่ระบบแก่ผู้ใช้งาน ในการขออนุญาตเข้าใช้ระบบงานนั้น จะต้องมีการบันทึกเอกสารเพื่อขอสิทธิในการเข้าสู่ระบบและมีการลงนามอนุมัติโดยผู้บริหาร เอกสารดังกล่าวต้องมีการจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน

4.2 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดระยะเวลาการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศ/แอปพลิเคชันที่มีความสำคัญ เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

4.3 เจ้าของข้อมูล และ “เจ้าของระบบงาน” จะอนุญาตให้ผู้ใช้งานเข้าสู่ระบบเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องรู้ตามหน้าที่รับผิดชอบเท่านั้น เนื่องจากการให้สิทธิเกินความจำเป็นในการใช้งาน จะนำไปสู่ความเสี่ยงในการใช้งานเกินอำนาจหน้าที่ ดังนั้นการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบงานต้องกำหนดตามความจำเป็นขั้นต่ำเท่านั้น

4.4 ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากบุคลากรที่รับผิดชอบข้อมูลและระบบงานตามความจำเป็นต่อการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User Access Management)

เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว และป้องกันการเข้าถึงจากผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาต

5.1 สร้างความรู้ ความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แก่ผู้ใช้งาน

5.1.1 ส่วนงาน จัดให้มีการอบรมเพื่อสร้างความรู้และความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และรู้เท่าทันต่อภัยคุกคามและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานระบบสารสนเทศอย่างไม่ระมัดระวัง โดยจัดให้มีการอบรมผู้ใช้งานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.1.2 กรณีเป็นผู้ใช้งานจากภายนอกที่ได้รับสิทธิเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศ จะต้องได้รับการชี้แจงและทำความเข้าใจเรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เมื่อได้รับสิทธิการใช้งานระบบสารสนเทศของส่วนงาน

5.2 การลงทะเบียนบุคลากรใหม่ของส่วนงาน ต้องกำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติอย่างเป็นทางการ สำหรับการลงทะเบียนบุคลากรใหม่ เพื่อให้มีสิทธิต่างๆ ในการใช้งานตามความจำเป็น รวมทั้งขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิการใช้งาน

5.3 การลงทะเบียนผู้ใช้งาน (User Registration)

5.3.1 ผู้ดูแลระบบจัดทำแบบฟอร์มการลงทะเบียนผู้ใช้งาน สำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3.2 ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ใช้งาน เพื่อไม่ให้เกิดการลงทะเบียนซ้ำซ้อน

5.3.3 ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบและให้สิทธิในการเข้าถึงที่เหมาะสมต่อหน้าที่ความรับผิดชอบตามรายละเอียดสิทธิในแต่ละภารกิจ

5.3.4 ผู้ดูแลระบบต้องชี้แจงและแจ้งผู้ใช้งานเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบถึงสิทธิหน้าที่รับผิดชอบ และมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าถึงระบบสารสนเทศ

5.3.5 กำหนดให้มีการยกเลิก เพิกถอนการอนุญาตเข้าถึงระบบสารสนเทศ การตัดออกจากทะเบียนผู้ใช้งาน เมื่อได้รับแจ้งจากต้นสังกัดหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง โอนย้าย ลาออก หรือสิ้นสุดการจ้าง เป็นต้น

5.4 การบริหารจัดการสิทธิผู้ใช้งาน (User Management)

5.4.1 กำหนดระดับสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศตามหน้าที่รับผิดชอบและความจำเป็นในการใช้งาน และทบทวนสิทธิอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง โอนย้าย ลาออก หรือสิ้นสุดการจ้าง เป็นต้น

5.4.2 ผู้ดูแลระบบต้องปรับปรุงสิทธิการเข้าถึงข้อมูลและระบบสารสนเทศตามหน้าที่รับผิดชอบ และจัดเก็บข้อมูลการกำหนดสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานไว้เป็นฐานข้อมูล

5.4.3 ในกรณีที่ต้องให้สิทธิพิเศษนอกเหนือจากภาระงานที่กำหนด จะต้องได้รับการอนุมัติเห็นชอบ จากต้นสังกัด และผู้บริหาร จัดทำคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษร โดยการให้สิทธิพิเศษดังกล่าว จะต้องกำหนดช่วงเวลาชัดเจน และเมื่อพ้นกำหนดการให้สิทธิพิเศษแล้ว จะต้องระงับการใช้งานทันที

5.5 การบริหารจัดการรหัสผ่านสำหรับผู้ใช้งาน (User Password Management)

5.5.1 ผู้ดูแลระบบกำหนดรหัสผ่านชั่วคราวในครั้งแรกให้แก่ผู้ใช้งาน ส่งมอบให้ผู้ใช้งานเป็นเอกสารปิดผนึกที่เป็นความลับหรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เมื่อผู้ใช้งานได้รับจะต้องเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทันที ภายใน 7 วัน หรือใช้งานระบบร่วมกับระบบตรวจสอบสิทธิส่วนกลาง (CMU OAuth) เพื่อความสะดวกในการจัดการ

5.5.2 การตั้งรหัสผ่านใหม่จะต้องตั้งรหัสให้มีความยากในการคาดเดา โดยรหัสผ่านต้องมีความยาวอย่างน้อย 8 ตัวอักษร (digits) ประกอบด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวเลข และอักขระพิเศษ

5.5.3 กำหนดให้การกรอกรหัสผิดพลาดได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ระบบจะต้องล็อกสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งาน โดยผู้ใช้งานจะต้องแจ้งความจำนงค์ให้ผู้ดูแลระบบปลดล็อกหรือรีเซ็ตรหัสผ่านใหม่ หรือใช้งานระบบร่วมกับระบบตรวจสอบสิทธิส่วนกลาง (CMU OAuth) เพื่อความสะดวกในการจัดการ

5.5.4 กำหนดให้ผู้ใช้งานเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทุก ๆ 180 วัน

5.6 กำหนดสิทธิการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมประยุกต์ (Application) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยต้องให้สิทธิเฉพาะการปฏิบัติงานในหน้าที่และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาและผู้ดูแลระบบเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิ ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

5.7 ผู้ใช้งานต้องลงนามรับทราบสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นลายลักษณ์อักษรและต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

5.8 การบริหารจัดการบัญชีรายชื่อผู้ใช้งาน (User account) ของบุคลากร

5.8.1 ผู้ดูแลระบบที่รับผิดชอบระบบงานนั้น ๆ ต้องกำหนดสิทธิของบุคลากรในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแต่ละระบบ รวมทั้งกำหนดสิทธิแยกตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ

5.8.2 มีการกำหนดการเปลี่ยนแปลงรหัสผ่านของบัญชีผู้ใช้งานของบุคลากร ตามระยะเวลาที่เหมาะสมของแต่ละส่วนงาน ทุก 3 หรือ 6 เดือน เป็นต้น

5.8.3 กรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิพิเศษกับผู้ใช้งาน ซึ่งผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุด จะต้องพิจารณาการควบคุมผู้ใช้ที่มีสิทธิพิเศษนั้นอย่างรัดกุมเพียงพอ โดยใช้ปัจจัยต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

- 1) ต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้ดูแลระบบงานนั้น ๆ
- 2) ต้องควบคุมการใช้งานอย่างเข้มงวด กำหนดการใช้งานเฉพาะกรณีจำเป็นเท่านั้น
- 3) ต้องกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว

4) ต้องมีการเปลี่ยนรหัสผ่านอย่างเคร่งครัดทุกครั้งหลังหมดความจำเป็นในการใช้งาน หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้งานเป็นระยะเวลานานควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 3 เดือน เป็นต้น

5.9 การบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ

5.9.1 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดชั้นความลับของข้อมูล วิธีปฏิบัติในการจัดเก็บข้อมูล และวิธีปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ทั้งการเข้าถึงโดยตรง และการเข้าถึงผ่านระบบงาน รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ

5.9.2 เจ้าของข้อมูลจะต้องมีการสอบทานความเหมาะสมของสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งาน อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิต่าง ๆ ที่ให้ไว้ยังคงมีความเหมาะสม

5.9.3 วิธีปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรง และการเข้าถึงผ่านระบบงาน ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดบัญชีรายชื่อผู้ใช้งาน (User Account) และรหัสผ่าน (Password) เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ข้อมูล ในแต่ละชั้นความลับข้อมูล

5.9.4 การรับส่งข้อมูลสำคัญผ่านเครือข่ายสาธารณะ ต้องได้รับการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น SSL, VPN เป็นต้น

5.9.5 ต้องกำหนดให้ผู้ใช้เปลี่ยนรหัสผ่านตามระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก ๆ 3 หรือ 6 เดือน ขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้ดูแลรับผิดชอบ

5.9.6 ต้องมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ในกรณีที่นำเครื่องคอมพิวเตอร์ออกนอกพื้นที่ของส่วนงาน เช่น ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม ควรสำรองและลบข้อมูลที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกข้อมูลก่อน เป็นต้น

5.10 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User responsibilities) เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผย การล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูลสารสนเทศ และการลักขโมยอุปกรณ์ประมวลผลสารสนเทศ

5.10.1 การใช้งานรหัสผ่าน (Password Use)

1) ผู้ใช้งานมีหน้าที่ในการป้องกัน ดูแล รักษาข้อมูลบัญชีชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) โดยผู้ใช้งานแต่ละคนต้องมีบัญชีชื่อผู้ใช้งานของตนเอง ห้ามใช้ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งห้ามทำการเผยแพร่ แจกจ่าย ทำให้ผู้อื่นล่วงรู้รหัสผ่าน

2) การกำหนดรหัสผ่าน (Password) ที่คาดเดาได้ยาก ซึ่งประกอบด้วย

- กำหนดให้มีความยาวไม่น้อยกว่า 8 ตัวอักษร
- ประกอบด้วย อักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ พิมพ์เล็ก ตัวเลข และอักขระพิเศษประกอบ เช่น ; < > เป็นต้น
- การกำหนดรหัสผ่านใหม่ต้องไม่ซ้ำกับรหัสเดิมครั้งสุดท้าย

- ไม่กำหนดรหัสผ่านที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งาน เช่น ชื่อ นามสกุล วันเกิด หรือหมายเลขโทรศัพท์ เป็นต้น
- ไม่กำหนดรหัสผ่านที่เป็นคำศัพท์ในพจนานุกรม

3) ไม่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ (Password Management) สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ผู้ใช้งานครอบครองอยู่

4) ไม่จดหรือบันทึกรหัสผ่านส่วนบุคคลไว้ในสถานที่ที่ง่ายต่อการสังเกตเห็นโดยผู้อื่น

5) ผู้ใช้งานต้องเปลี่ยนรหัสผ่าน (Password) ทุก 180 วัน หรือทุกครั้งที่มีการแจ้งเตือนให้เปลี่ยนรหัสผ่าน

5.10.2 การป้องกันอุปกรณ์ในขณะที่ไม่มีผู้ใช้งาน มีการกำหนดมาตรการป้องกันทรัพย์สินของส่วนงาน และควบคุมไม่ให้มีการวางทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) ผู้ดูแลระบบหรือผู้รับผิดชอบ ต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานออกจากระบบสารสนเทศและการใช้งานคอมพิวเตอร์ทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานหรือพักการใช้งานชั่วคราว (Logout) เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

2) ผู้ใช้งานจะต้องป้องกันและดูแลอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายของส่วนงานตลอดเวลา เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย สูญหาย หรือมีผู้ไม่ประสงค์ดีเข้าถึงระบบและอุปกรณ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

3) กำหนดค่าให้เครื่องคอมพิวเตอร์ล็อกหน้าจอหลังจากที่ไม่ได้ใช้งานเป็นระยะเวลา 10 นาที และต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องจึงจะสามารถเปิดหน้าจอได้

4) กำหนดรหัสผ่านสำหรับการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ และต้องถือคูปองและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สำคัญ เมื่อไม่ได้ถูกใช้งานหรือต้องปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ดูแลชั่วคราว

5) การใช้งานเครื่องแม่ข่ายหรือระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อเสร็จสิ้นแล้วจะต้องทำการ log off ทุกครั้ง

6) มีการควบคุมการเข้า-ออกพื้นที่ โดยผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตก่อนการเข้าถึงพื้นที่ปฏิบัติงาน

5.10.3 ส่วนงานต้องกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมไม่ให้ทรัพย์สินสารสนเทศอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ (Clear Desk and Clear Screen Policy) โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) ผู้ใช้งานต้องออกจากระบบสารสนเทศทันที (Logout) ที่เสร็จสิ้นการใช้งาน หรือเมื่อมีเหตุให้ว่างเว้นจากการใช้งาน

2) ผู้ใช้งานต้องกำหนดให้เครื่องคอมพิวเตอร์ล็อกหน้าจอขณะที่ไม่ได้ใช้งานภายในระยะเวลา 10 นาที และต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องจึงจะสามารถเปิดหน้าจอได้

3) ผู้ใช้งานต้องกำหนดรหัสผ่านป้องกันการเข้าถึงอุปกรณ์ สื่อบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สำคัญเมื่อไม่ถูกใช้งานหรือต้องปล่อยทิ้งโดยไม่ได้อุดูแลชั่วคราว

4) กรณีข้อมูลสำคัญที่บันทึกไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลเคลื่อนย้ายได้ เช่น ฮาร์ดดิสก์ เมื่อไม่ใช้งาน ต้องจัดเก็บไว้ในที่ปลอดภัย ไม่วางไว้บนโต๊ะทำงานโดยไม่มีผู้ดูแล

5) ผู้ใช้งานต้องทำความเข้าใจในการป้องกันอุปกรณ์ในขณะที่ไม่มีผู้ใช้งานที่อุปกรณ์ และสร้างความตระหนักในการที่จะต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

6) การทำลายข้อมูลบนสื่อบันทึกข้อมูลประเภทต่าง ๆ เจ้าของข้อมูลต้องปฏิบัติตามแนวทางการทำลาย ดังนี้

ลำดับ	ประเภทสื่อบันทึกข้อมูล	แนวทางการทำลาย
1	- แฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) - ฮาร์ดดิสก์ (Hard disk) - ฮาร์ดดิสก์พกพา (External Hard disk)	- ทำลายข้อมูลตามแนวทางของ DOD 5220. 22- M ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นมาตรฐานการทำลายข้อมูลโดยการเขียนทับข้อมูลเดิมหลายๆ รอบ - ทบทำลาย หรือบดให้อุปกรณ์เสียหายไม่สามารถนำไปใช้งานได้
2	แผ่นซีดี / ดีวีดี (CD/DVD)	ใช้วิธีการตัด ทบ ทำให้อันสภาพการใช้งาน
3	เทป	ใช้วิธีทุบ ทำลายให้เสียหายอันสภาพการใช้งาน

7) ผู้ใช้งานอาจนำการเข้ารหัสมาใช้กับข้อมูลที่เป็นความลับ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. 2544 โดยการรับ-ส่งข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลซึ่งมีความลับให้มีการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล

8) มีการจัดบริเวณสำหรับการเข้าถึง หรือการส่งมอบผลิตภัณฑ์โดยบุคคลภายนอก และต้องมีผู้รับผิดชอบคอยควบคุมดูแลตลอดระยะเวลาการส่งมอบ ไม่ปล่อยให้บุคคลภายนอกอยู่ตามลำพังในพื้นที่ปฏิบัติงาน

5.10.4 การใช้งานระบบสารสนเทศอย่างปลอดภัย เพื่อให้การใช้งานระบบสารสนเทศมีความปลอดภัยและไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของส่วนงาน กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ใช้งาน ดังนี้

1) ผู้ใช้งานต้องทำการพิสูจน์ตัวตนทุกครั้ง ก่อนที่จะใช้ทรัพยากรหรือระบบสารสนเทศของส่วนงาน และหากการพิสูจน์ตัวตนนั้นมีปัญหา ไม่ว่าจะเกิดจากรหัสผ่านลือก หรือเกิดจากความผิดพลาดใด ๆ ผู้ใช้งานต้องแจ้งให้ผู้ดูแลระบบทราบทันที

2) ผู้ใช้งานต้องตระหนักและระมัดระวังต่อการใช้งานข้อมูล ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะเป็นของส่วนงานหรือเป็นของบุคคลภายนอก

3) การกระทำใด ๆ ที่เกิดจากการใช้บัญชีชื่อผู้ใช้งาน (Username) อันมีกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิด ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะเกิดจากผู้ใช้งานหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคล ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องรับผิดชอบต่อความผิดที่เกิดขึ้น

4) ข้อมูลที่เป็นความลับหรือมีระดับความสำคัญที่อยู่ในการครอบครอง/ดูแลของส่วนงาน ห้ามไม่ให้ทำการเผยแพร่ เปลี่ยนแปลง ทำซ้ำ หรือทำลาย โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บริหารระดับสูงสุดของส่วนงาน

5) ผู้ใช้งานมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะเก็บรักษา ใช้งาน และป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลตามเห็นสมควร และไม่อนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ใช้งานที่ครอบครองข้อมูลนั้น ยกเว้นในกรณีที่ส่วนงานต้องการตรวจสอบข้อมูล หรือคาดว่าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับส่วนงาน ซึ่งส่วนงานอาจแต่งตั้งให้ผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทำการตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้นได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้ใช้งานทราบ

6) ห้ามใช้สินทรัพย์ของส่วนงานที่จัดเตรียมให้ เพื่อการเผยแพร่ข้อมูล ข้อความ รูปภาพ หรือสิ่งอื่นใด ที่มีลักษณะขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของประเทศ กฎหมาย หรือกระทบต่อภารกิจของส่วนงาน

7) ห้ามใช้ระบบสารสนเทศของส่วนงาน เพื่อก่อให้เกิดความเสียหาย หรือใช้ในการโจรกรรมข้อมูล หรือสิ่งอื่นใดอันเป็นการขัดต่อกฎหมายและศีลธรรม หรือกระทบต่อภารกิจของส่วนงาน

8) ห้ามใช้ระบบสารสนเทศของส่วนงานเพื่อประโยชน์ทางการค้า

9) ห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อการดักข้อมูล ไม่ว่าจะ เป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือสิ่งอื่นใด ในเครือข่ายของส่วนงานโดยเด็ดขาด ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม ห้ามกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการลักลอบใช้งานหรือรับรู้รหัสส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่ว่าจะ เป็นกรณีใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงข้อมูลหรือเพื่อการใช้ทรัพยากรก็ตาม

5.11 การใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business Requirement for access control) เพื่อเป็นการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบสารสนเทศของส่วนงาน และการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจ และข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัยการใช้งานตามภารกิจ เพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

5.11.1 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ

1) ผู้ดูแลระบบ รับผิดชอบให้มีการติดตั้งระบบบันทึกและติดตามการใช้งานระบบสารสนเทศของส่วนงาน และตรวจตราการละเมิดความปลอดภัยที่มีต่อระบบสารสนเทศ

2) ผู้ดูแลระบบ ต้องจัดให้มีการบันทึกรายละเอียดการเข้าถึงระบบสารสนเทศและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบภายหลัง

5.11.2 ข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจ เพื่อให้การเข้าถึงและใช้งานสารสนเทศสอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจและข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัย จึงจำแนกกลุ่มผู้ใช้งานและกำหนดให้มีการแบ่งกลุ่มตามสิทธิและภารกิจ ดังนี้

- กลุ่มผู้บริหาร กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายในการกำกับดูแล เช่น สิทธิการอนุมัติ สิทธิการเข้าถึงรายงานสรุปผล

- กลุ่มของผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร เช่น สิทธิในการกำหนดสิทธิการเข้าใช้งานของผู้ใช้งานในแต่ละระบบตามที่ผู้บริหารมอบหมาย

- กลุ่มผู้ใช้งาน กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารของส่วนงานภายใน เช่น สิทธิการเพิ่ม/แก้ไข/ลบข้อมูล ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

- กลุ่มบุคลากรของส่วนงาน กำหนดสิทธิให้สามารถเข้าถึงข้อมูลทั่วไป เช่น สิทธิการอ่านอย่างเดียว

- กลุ่มที่ปรึกษาจากภายนอกหรือผู้รับจ้างที่มีระยะสัญญาจ้างกับส่วนงาน กำหนดสิทธิเฉพาะกิจตามความจำเป็นที่ต้องเข้าถึงข้อมูล

- ผู้ใช้งานที่เข้ามาใช้ระบบสารสนเทศชั่วคราว (Guest) ไม่มีสิทธิในการเข้าถึง

6. การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (network access control)

6.1 ผู้ดูแลระบบ ต้องมีการออกแบบระบบเครือข่ายตามกลุ่มของบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีการใช้งาน กลุ่มของผู้ใช้ และกลุ่มของระบบสารสนเทศ เช่น โซนภายใน (Internal Zone) โซนภายนอก (External Zone) เป็นต้น เพื่อควบคุมและป้องกันการบุกรุกได้ อย่างเป็นระบบ

6.2 การเข้าสู่ระบบเครือข่ายภายในของส่วนงาน โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าส่วนงานก่อนที่จะสามารถใช้งานได้ในทุกกรณี

6.3 การเข้าถึงระบบเครือข่ายหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในของส่วนงาน ต้องดำเนินการโดยใช้อุปกรณ์ที่ส่วนงานเป็นผู้จัดหา หรืออุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตซึ่งผ่านการลงทะเบียน

6.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงระบบเครือข่ายภายในของส่วนงาน ต้องได้รับการพิสูจน์ตัวตน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ได้แก่ การตรวจสอบความถูกต้องของ Media Access Control Address (MAC) การตรวจสอบความถูกต้องของรหัสประจำเครื่อง หรือการตรวจสอบ Digital Certificate ของอุปกรณ์ เป็นต้น

6.5 ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมพอร์ตของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.5.1 พอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ (Diagnostic และ Configuration Port) ต้องถูกจำกัดให้สามารถใช้งานได้โดยบุคคลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

6.5.2 การเข้าถึงพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ ต้องดำเนินการผ่านโพรโทคอลที่มีความมั่นคงปลอดภัย เช่น Secure Shell (SSH) หรือผ่านระบบเครือข่ายแบบ Out-of-band เท่านั้น

6.5.3 การเข้าถึงพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบจากระยะไกลผ่านเครือข่ายภายนอก ต้องได้รับการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งานด้วยวิธีการตรวจสอบตั้งแต่ 2 ประเภท ขึ้นไป (two factors authentication) และใช้ช่องทางการเชื่อมต่อที่มั่นคงปลอดภัย

6.5.4 พอร์ตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานหรือการดำเนินการกิจต้องถูกระงับการใช้งาน

6.6 ผู้ดูแลระบบ ต้องมีวิธีการจำกัดสิทธิการใช้งานเพื่อควบคุมผู้ใช้งานให้สามารถใช้งานเฉพาะเครือข่ายที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

6.7 ผู้ดูแลระบบ ต้องมีวิธีการจำกัดเส้นทางการเข้าถึงเครือข่ายที่มีการใช้งานร่วมกัน

6.8 ผู้ดูแลระบบ ต้องจัดให้มีวิธีเพื่อจำกัดการใช้เส้นทางบนเครือข่าย (Enforced Path) จากเครื่องลูกข่ายไปยังเครื่องแม่ข่าย เพื่อไม่ให้ผู้ใช้สามารถใช้เส้นทางอื่น ๆ ได้

6.9 ต้องกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบในการกำหนด แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่า parameter ต่าง ๆ ของระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอย่างชัดเจน และควรมีการทบทวนการกำหนดค่า parameter ต่างๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้การกำหนด แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่า parameter ควรแจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องให้รับทราบทุกครั้ง

6.10 ระบบเครือข่ายทั้งหมดของส่วนงานที่มีการเชื่อมต่อไปยังระบบเครือข่ายอื่น ๆ ภายนอกส่วนงาน ควรเชื่อมต่อผ่านอุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกหรือโปรแกรมในการทำ Packet filtering เช่น การใช้ Firewall หรือ Hardware รวมทั้งต้องมีความสามารถในการตรวจจับมัลแวร์ (Malware) ด้วย

6.11 ต้องมีการติดตั้งระบบตรวจจับการบุกรุก (IPS/IDS) เพื่อตรวจสอบการใช้งานของบุคคลที่เข้าใช้งานระบบเครือข่ายของส่วนงานในลักษณะที่ผิดปกติผ่านระบบเครือข่าย โดยมีการตรวจสอบการบุกรุกผ่านระบบเครือข่าย การใช้งานในลักษณะที่ผิดปกติและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบเครือข่าย โดยบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

6.12 การเข้าสู่ระบบสารสนเทศเครือข่ายภายในของส่วนงาน จากผู้ใช้ทั้งที่อยู่ภายนอกและภายในส่วนงาน โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตจำเป็นต้องมีการ Login และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

6.13 IP Address ภายในของระบบสารสนเทศเครือข่ายภายในของส่วนงาน จำเป็นต้องมีการป้องกันมิให้ส่วนงานภายนอกที่เชื่อมต่อสามารถมองเห็นได้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลภายนอกสามารถล่วงรู้ข้อมูล

เกี่ยวกับโครงสร้างของระบบเครือข่ายและส่วนประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงานได้โดยง่าย

6.14 ต้องจัดทำแผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก และอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

6.15 การใช้เครื่องมือต่าง ๆ (Tools) เพื่อการตรวจสอบระบบเครือข่าย ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารและผู้ดูแลระบบก่อน และต้องจำกัดการใช้งานเฉพาะเท่าที่จำเป็น

6.16 การติดตั้งและการเชื่อมต่ออุปกรณ์เครือข่ายจะต้องดำเนินการโดยผู้ดูแลระบบเท่านั้น

7. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)

เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้ผู้ใช้งานได้รับทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้ระบบปฏิบัติการ ตลอดจนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด อันจะเป็นการป้องกันทรัพยากรและข้อมูลของส่วนงานให้มีความลับ ความถูกต้อง และมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ดังนี้

7.1 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เพื่อการเข้าใช้งานด้วยวิธีการยืนยันตัวตนที่มั่นคงปลอดภัย ดังนี้

- 1) ระบบต้องไม่แสดงรายละเอียดสำคัญหรือความผิดพลาดต่าง ๆ ของระบบก่อนที่การเข้าสู่ระบบจะเสร็จสมบูรณ์
- 2) ระบบสามารถยุติการเชื่อมต่อจากเครื่องปลายทางได้ เมื่อพบว่ามีอาการพยายามคาดเดารหัสผ่านจากเครื่องปลายทาง
- 3) จำกัดการป้อนรหัสผ่าน โดยป้อนรหัสผ่านผิดพลาดได้ไม่เกิน 3 ครั้ง
- 4) จำกัดการเชื่อมต่อโดยตรงสู่ระบบปฏิบัติการผ่านทาง Command Line เนื่องจากอาจสร้างความเสียหายให้กับระบบได้

7.2 การระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน (User Identification and Authentication) โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานเลือกใช้ขั้นตอนในการยืนยันตัวตนที่เหมาะสม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ผู้ใช้งานต้องระบุบัญชีชื่อผู้ใช้งาน (username) และรหัสผ่าน (Password) สำหรับยืนยันตัวตนเพื่อเข้าใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศของส่วนงาน
- 2) การใช้งานบัญชีรายชื่อผู้ใช้งานแบบกลุ่ม ต้องขึ้นอยู่กับความจำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานหรือด้านเทคนิค
- 3) สามารถใช้อุปกรณ์การควบคุมความปลอดภัยเพิ่มเติม ได้แก่ Token key หรือเครื่องอ่านลายนิ้วมือ (finger print) เป็นต้น

7.3 การบริหารจัดการรหัสผ่าน (Password Management System) ต้องมีระบบบริหารจัดการรหัสผ่านที่สามารถทำงานเชิงโต้ตอบ (interactive) หรือมีการทำงานในลักษณะอัตโนมัติ ซึ่งเอื้อต่อการกำหนด

รหัสผ่านที่มีคุณภาพ เมื่อได้ดำเนินการติดตั้งระบบแล้ว ให้ยกเลิกบัญชีชื่อผู้ใช้งานหรือรหัสผ่านของผู้ใช้งานที่ถูกกำหนดไว้ตอนเริ่มต้นที่มาพร้อมกับการติดตั้งระบบทันที

7.4 ต้องจำกัดและควบคุมการใช้งานโปรแกรมอรรถประโยชน์ (Use of System Utilities) สำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญ เพื่อป้องกันการละเมิดหรือหลีกเลี่ยงมาตรการความมั่นคงปลอดภัยของส่วนงานที่กำหนดไว้ ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) จำกัดสิทธิการเข้าถึงและกำหนดสิทธิ์อย่างรัดกุม ในการอนุญาตให้ใช้งานโปรแกรมเป็นรายครั้งไป
- 2) ห้ามมิให้ลงโปรแกรมอรรถประโยชน์ก่อนได้รับการอนุมัติหรืออนุญาต และยังไม่ผ่านการตรวจสอบ
- 3) ไม่อนุญาตให้มีการติดตั้งโปรแกรมอรรถประโยชน์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือละเมิดกฎหมาย อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและต่อส่วนงาน
- 4) จัดเก็บโปรแกรมอรรถประโยชน์ไว้ในสื่อภายนอก ถ้าไม่ต้องใช้งานเป็นประจำ
- 5) ต้องเก็บบันทึกการเรียกใช้งานโปรแกรมเหล่านี้
- 6) กำหนดให้มีการถอดถอนโปรแกรมอรรถประโยชน์ที่ไม่จำเป็นออกจากระบบ

7.5 กำหนดระยะเวลาการยุติการใช้งานระบบสารสนเทศ (Session Time-Out) เมื่อว่างเว้นจากการใช้งานเป็นเวลา 30 นาที หากเป็นระบบที่มีความเสี่ยงหรือความสำคัญสูง ให้กำหนดระยะเวลายุติการใช้งานระบบเมื่อว่างเว้นจากการใช้งานให้สั้นลงหรือเป็นเวลา 15 นาที ยกเว้นในระบบที่มีความจำเป็นให้มีระยะเวลานานขึ้น ให้พิจารณาเป็นรายระบบตามความเหมาะสมและจำเป็น เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลสำคัญโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องพิสูจน์ตัวตนเพื่อเข้าใช้งาน ระบบอีกครั้ง หลังจากระบบได้ตัดการใช้นั้นไปแล้ว

7.6 การจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศ (Limitation of Connection Time) ต้องจำกัดระยะเวลาในการเชื่อมต่อเพื่อให้มีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น สำหรับระบบสารสนเทศหรือ แอปพลิเคชันที่มีความเสี่ยงหรือมีความสำคัญสูง เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้นานที่สุดภายในระยะเวลา 1 ชั่วโมง ต่อการเชื่อมต่อหนึ่งครั้ง หากต้องการเชื่อมต่อใหม่ ต้องพิสูจน์ตัวตนเพื่อเข้าใช้งานระบบอีกครั้ง ยกเว้นในระบบที่มีความจำเป็นให้มีระยะเวลานานขึ้น ให้พิจารณาเป็นรายระบบตามความเหมาะสมจำเป็น

8. การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and Information Access Control)

8.1 การจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ (Information Access Restriction) ต้องจำกัดหรือควบคุมการเข้าถึงหรือการใช้งานของผู้ใช้งาน ในการเข้าถึงสารสนเทศและฟังก์ชัน (functions) ต่าง ๆ ของโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชัน ดังนี้

8.1.1 ผู้ดูแลระบบต้องจัดให้มีการลงทะเบียนผู้ใช้งาน พร้อมทั้งกำหนดสิทธิตามหน้าที่รับผิดชอบ โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้อนุมัติการให้สิทธินั้น และต้องมีการทบทวนสิทธิการใช้งาน อย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง

8.1.2 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดระยะเวลาในการเชื่อมต่อกับระบบงาน (Session Time Out) หากมีการเว้นว่างจากการใช้งานเกินระยะเวลา 30 นาที ต้องทำการยุติการใช้งานทันที

8.1.3 ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามประเภทชั้นความลับ ในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังนี้

1) กำหนดสิทธิให้กับผู้ใช้งานระบบโดยการกำหนดบัญชีชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน เพื่อใช้ในการพิสูจน์ตัวตนของผู้เข้าถึงข้อมูลในแต่ละระดับชั้น

2) การรับ-ส่งข้อมูลสำคัญผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ต้องมีการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น SSL VPN หรือ XML Encryption เป็นต้น และต้องมีการควบคุมการใช้งานสารสนเทศในระบบสารสนเทศตามหน้าที่รับผิดชอบของผู้ใช้งาน

3) การนำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือสื่อบันทึกข้อมูลออกนอกส่วนงาน กรณีข้อมูลที่เป็นความลับของส่วนงาน ต้องมีการทำลายข้อมูลเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล

4) การเข้าถึงสารสนเทศจากหน่วยงานภายนอกรวมถึงผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมาย เพื่อดำเนินการใด ๆ จะต้องได้รับสิทธิและอนุญาตในการเข้าดำเนินการ และจะต้องรายงานให้ทราบหลังจากเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ดูแลระบบจะต้องยกเลิกสิทธิให้กับหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งหากหน่วยงานภายนอกดำเนินการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อระบบ ผู้ดูแลระบบจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

8.1.4 ต้องบันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบสารสนเทศ พฤติกรรมการใช้งาน การเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญ

8.2 การควบคุมระบบซึ่งไวต่อการรบกวนที่มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงต่อส่วนงาน

8.2.1 ต้องแยกระบบซึ่งไวต่อการรบกวนที่มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงออกจากระบบอื่น ๆ ให้ทำงานอยู่บนเครื่องแม่ข่าย (server) โดยไม่ปะปนกับระบบอื่น เพื่อป้องกันความผิดพลาดอันอาจเกิดจากระบบอื่นซึ่งทำงานอยู่บนเครื่องเดียวกัน ซึ่งจำเป็นต้องติดตั้งห้องควบคุมเครื่องแม่ข่ายที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม

8.2.2 จัดพื้นที่ควบคุมพิเศษ (ห้องควบคุมเครื่องแม่ข่าย) เพื่อควบคุมสภาพแวดล้อมของระบบ โดยเฉพาะ ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบควบคุมการเข้าออกพื้นที่ควบคุมพิเศษ หรือทรัพยากรอื่นใด เพื่อป้องกันการหยุดชะงักการทำงานของระบบ

8.2.3 กำหนดค่าที่ไฟร์วอลล์ เพื่อควบคุมการเข้าใช้งานจากเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก

8.2.4 มีระบบเฝ้าระวังการเข้าถึงข้อมูลสำคัญโดยผู้ไม่ได้รับอนุญาต

8.3 การควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่ ต้องกำหนดข้อปฏิบัติและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันสารสนเทศจากความเสี่ยงของการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่ การปฏิบัติงานจากภายนอกส่วนงาน (mobile computing and teleworking) ที่เกี่ยวข้องกับระบบดังกล่าว

9. การบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

9.1 ต้องกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ในการกำหนด แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่าต่าง ๆ ของโปรแกรมระบบ (System Software) อย่างชัดเจน

9.2 ต้องมีขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติในการตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และในกรณีที่พบว่ามีการใช้งานหรือเปลี่ยนแปลงค่าในลักษณะผิดปกติ จะต้องดำเนินการแก้ไข รวมทั้งมีการรายงานต่อหัวหน้าส่วนงานโดยทันที

9.3 ต้องเปิดให้บริการ (Service) เท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่น บริการ telnet, ftp หรือ ping เป็นต้น ทั้งนี้ หากบริการที่จำเป็นต้องใช้มีความเสี่ยงต่อระบบรักษาความปลอดภัยแล้ว ต้องมีมาตรการป้องกันเพิ่มเติมด้วย

9.4 ควรดำเนินการติดตั้งอัปเดตระบบซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบัน เพื่ออุดช่องโหว่ต่าง ๆ ของโปรแกรมระบบ (System Software) อย่างสม่ำเสมอ เช่น Web Server เป็นต้น

9.5 ควรมีการทดสอบโปรแกรมระบบ (System Software) เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและประสิทธิภาพการใช้งานโดยทั่วไป ก่อนติดตั้งและหลังจากการแก้ไขหรือบำรุงรักษา

9.6 การเข้าถึง System Utilities ที่ปฏิบัติการด้วยสิทธิพิเศษในระดับสูง ซึ่งทำให้สามารถเสี่ยงผ่านกลไกการควบคุมระบบ/แอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้นั้น ต้องถูกจำกัดให้เฉพาะผู้ใช้งาน หรือผู้ดูแลระบบที่มีความจำเป็นต้องใช้งานเป็นประจำเท่านั้น สำหรับการใช้งานและการเข้าถึง System Utilities เหล่านั้นโดยบุคคลอื่น ให้พิจารณาอนุมัติในลักษณะชั่วคราวในทุกกรณี

9.7 System Utilities ดังกล่าวข้างต้นต้องถูกแยกออกจากแอปพลิเคชัน และซอฟต์แวร์อื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการจำกัดการเข้าถึง ให้แก่ผู้ใช้งานที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

9.8 การติดตั้งและการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายจะต้องดำเนินการโดยผู้ดูแลระบบเท่านั้น

9.9 ควบคุมการติดตั้งซอฟต์แวร์ไปยังระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการ โดยผู้ดูแลระบบ ดังนี้

9.9.1 ควบคุมการเปลี่ยนแปลงต่อระบบสารสนเทศของสำนักงานเพื่อป้องกันความเสียหายหรือการหยุดชะงักที่มีต่อระบบสารสนเทศ

9.9.2 ผู้ดูแลระบบที่ได้รับการอบรมแล้วหรือมีความชำนาญเท่านั้น ที่จะเป็นผู้ทำหน้าที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงต่อระบบสารสนเทศของส่วนงาน

9.9.3 การติดตั้งหรือปรับปรุงซอฟต์แวร์ของระบบสารสนเทศ ต้องมีการขออนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน ก่อนดำเนินการ

9.9.4 ไม่ติดตั้งซอร์สโค้ดคอมไพเลอร์ (Compiler) ของระบบสารสนเทศในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการ

9.9.5 กำหนดให้มีการจัดเก็บซอร์สโค้ดและไลบรารีสำหรับซอฟต์แวร์ของระบบสารสนเทศไว้ในสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย และจำกัดการเข้าถึงได้เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น

9.9.6 กำหนดให้ผู้ใช้งานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องทำการทดสอบระบบสารสนเทศตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนเพียงพอ ก่อนดำเนินการติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการ เช่น ซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการ ซอฟต์แวร์ระบบสารสนเทศ เป็นต้น

9.9.7 วางแผนการทดสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศอย่างครบถ้วน ก่อนดำเนินการติดตั้งบนเครื่องให้บริการระบบสารสนเทศ

9.9.8 จัดเก็บซอฟต์แวร์เวอร์ชันเก่า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศเดิม ที่ไม่ได้ใช้งานไว้อย่างปลอดภัยเพื่ออ้างอิง

9.10 ให้มีการทบทวนการทำงานของระบบสารสนเทศภายหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ

9.10.1 แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศได้รับทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีเวลาเพียงพอในการดำเนินการทดสอบและทบทวน ก่อนที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ

9.10.2 วางแผนเฝ้าระวังและทบทวนการทำงานของระบบสารสนเทศภายหลังจากที่เปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ

10. การบริหารจัดการการบันทึกและตรวจสอบ

10.1 การบันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบสารสนเทศ ได้แก่ การบันทึกการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและเครือข่าย บันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งาน (Application logs) และบันทึกรายละเอียดของระบบป้องกันการบุกรุก เช่น บันทึกการเข้าออกระบบ บันทึกการพยายามเข้าสู่ระบบ บันทึกการใช้งาน command line และ Firewall Log เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการใช้ตรวจสอบและต้องเก็บบันทึกดังกล่าวไว้อย่างน้อย 3 เดือน โดยมี รายละเอียดการบันทึกพฤติกรรมการใช้งาน (logs) การเข้าถึงระบบสารสนเทศ ดังนี้

- 1) ข้อมูลบัญชีชื่อผู้ใช้งาน
- 2) ข้อมูลวัน/เวลาที่เข้าถึงระบบ
- 3) ข้อมูลวัน/เวลาที่ออกจากระบบ
- 4) ข้อมูลเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น
- 5) ข้อมูลการล็อกอิน (Log in) ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ
- 6) ข้อมูลความพยายามในการเข้าถึงทรัพยากรทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ
- 7) ข้อมูลการเปลี่ยนการกำหนดค่า (Configuration) ของระบบ
- 8) ข้อมูลแสดงการใช้งานแอปพลิเคชัน (Application)

- 9) ข้อมูลแสดงการเข้าถึงไฟล์และการกระทำไฟล์ เช่น เปิด ปิด เขียน อ่านไฟล์ เป็นต้น
- 10) ข้อมูลไอพีแอดเดรส (IP Address) ที่เข้าถึง
- 11) ข้อมูลโพรโทคอล (Protocol) เครือข่ายที่ใช้
- 12) ข้อมูลแสดงการหยุดการทำงานของระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์
- 13) ข้อมูลแสดงการสำรองข้อมูลไม่สำเร็จ

10.2 ควรมีการตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

10.3 ต้องมีวิธีการป้องกันการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบันทึกต่าง ๆ และจำกัดสิทธิการเข้าถึงบันทึกเหล่านั้นให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

11. การควบคุมการเข้าใช้งานระบบจากภายนอก

ส่วนงานต้องกำหนดให้มีการควบคุมการใช้งานระบบที่ผู้ดูแลระบบได้ติดตั้งไว้ภายใน เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยของระบบจากภายนอก โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

11.1 การเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote access) เพื่อเข้าสู่ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของส่วนงาน ก่อให้เกิดช่องทางที่มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของข้อมูลและทรัพยากรของส่วนงาน การควบคุมบุคคลที่เข้าสู่ระบบของส่วนงานจากระยะไกลจึงต้องมีการกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการเข้าสู่ระบบภายใน

11.2 วิธีการใด ๆ ก็ตามที่สามารถเข้าสู่ข้อมูลหรือระบบข้อมูลได้จากระยะไกล ต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนงานก่อน และมีการควบคุมอย่างเข้มงวดก่อนนำมาใช้ และผู้ใช้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเข้าสู่ระบบและข้อมูลอย่างเคร่งครัด

11.3 ก่อนทำการให้สิทธิในการเข้าสู่ระบบจากระยะไกล ผู้ใช้ต้องแสดงหลักฐานระบุเหตุผลหรือความจำเป็นในการดำเนินงานกับส่วนงานอย่างเพียงพอและต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างเป็นทางการ

11.4 การอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าสู่ระบบจากระยะไกล ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นเท่านั้น และไม่ควรเปิด Port ไว้โดยไม่จำเป็น ช่องทางดังกล่าวควรตัดการเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว และจะเปิดให้ใช้ได้ต่อเมื่อมีการร้องขอที่จำเป็นเท่านั้น

12. การพิสูจน์ตัวตนสำหรับผู้ใช้ออก

12.1 ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ ต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนจากระบบของส่วนงาน สำหรับในทางปฏิบัติจะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน คือ

12.1.1 การแสดงตัวตน (Identification) คือ ขั้นตอนที่ใช้แสดงบัญชีชื่อผู้ใช้งาน (Username)

12.1.2 การพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) คือ ขั้นตอนที่ตรวจสอบหลักฐานเพื่อแสดงว่าเป็นผู้ใช้ตัวจริง เช่น การใช้รหัสผ่าน (Password) หรือการใช้สมาร์ตการ์ดหรือการใช้ USB Token ที่มีเทคโนโลยี Public Key Infrastructure: PKI ด้วยการลงลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature) และการเข้ารหัสลับ (Encryption) รูปแบบของใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

12.2 การเข้าสู่ระบบสารสนเทศของส่วนงานนั้น จะต้องมียุทธวิธีการในการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ตัวตนอย่างน้อย 1 วิธี

12.3 การเข้าสู่ระบบสารสนเทศของส่วนงานจากอินเทอร์เน็ตนั้น ควรมีการตรวจสอบผู้ใช้งานด้วย

12.4 การเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote access) เพื่อเพิ่มความปลอดภัยจะต้องมีการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งาน เช่น รหัสผ่าน หรือวิธีการเข้ารหัส เป็นต้น

13. การปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (Teleworking)

13.1 การปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (Teleworking) ต้องมีการเข้ารหัส (Encryption) ด้วยวิธีการ SSL VPN หรือ XML Encryption หรือวิธีการอื่นใดที่เป็นมาตรฐานสากล ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างสถานที่ที่จะมีการปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงานและระบบงานต่างๆ ภายในสำนักงาน

13.2 การเข้าถึงระบบสารสนเทศของส่วนงานจากระยะไกล ด้วยอุปกรณ์ที่เป็นของส่วนตัว ต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนงาน

13.3 การเข้าสู่ระบบระบบสารสนเทศในส่วนงานจากระยะไกล ต้องมีการลงบันทึกเข้าใช้งาน (Login) โดยแสดงตัวตนด้วยบัญชีชื่อผู้ใช้งาน และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) ด้วยการใส่รหัสผ่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผู้ใช้งานก่อนทุกครั้ง

13.4 ผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้นจะสามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศและข้อมูลของส่วนงาน โดยไม่ให้สมาชิกภายในครอบครัวหรือบุคคลอื่นใดสามารถเข้าถึงระบบได้

13.5 ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมช่องทาง (Port) ที่ใช้ในการเข้าสู่ระบบอย่างรัดกุม และมีการเฝ้าระวังสม่ำเสมอ เมื่อพบเหตุการณ์ผิดปกติต้องระงับการให้บริการทันที

13.6 ผู้ดูแลระบบจะทำการยกเลิกสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานภายนอกสำนักงาน แก่ผู้ใช้งานทันทีเมื่อครบกำหนดระยะเวลาขออนุญาต หรือมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อขอยกเลิกต่อหัวหน้าส่วนงาน

13.7 ผู้ดูแลระบบต้องทบทวนสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศจากการปฏิบัติงานภายนอกสำนักงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

หมวด 3 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Use of Personal Computer)

1. วัตถุประสงค์

ข้อกำหนดมาตรฐานการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลนี้ ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานได้รับทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และผู้ใช้งานควรทำความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันทรัพยากรและข้อมูลที่มีค่าของส่วนงาน ให้มีความลับ ความถูกต้อง และมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

2. การใช้งานทั่วไป

2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ส่วนงานอนุญาตให้บุคลากรใช้งาน เป็นทรัพย์สินของส่วนงาน เพื่อใช้ในงานราชการ ดังนั้นผู้ใช้งานจึงควรใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของส่วนงาน

2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของส่วนงาน ขึ้นทะเบียนและควบคุมด้วยหมายเลขครุภัณฑ์ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนงาน ผู้ใช้งานต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนงานก่อนใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น และผู้ดูแลครุภัณฑ์ของส่วนงาน จะต้องระบุว่าผู้ใดเป็นผู้ครอบครองเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น

2.3 ผู้ดูแลระบบของส่วนงาน เป็นผู้ทำการติดตั้งโปรแกรมพื้นฐานและระบบปฏิบัติการลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงกำหนดชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer name) ส่วนบุคคล ทั้งนี้ต้องเป็นผู้ที่หัวหน้าส่วนงาน มอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ติดตั้งโปรแกรมและระบบปฏิบัติการเท่านั้น

2.4 โปรแกรมที่ติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของส่วนงาน ต้องเป็นโปรแกรมที่ส่วนงานซื้อลิขสิทธิ์มา อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นห้ามผู้ใช้งานคัดลอกโปรแกรมต่างๆ และนำไปติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว หรือแก้ไข หรือนำไปให้ผู้อื่นใช้งานโดยผิดกฎหมาย

2.5 ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของส่วนงาน หากตรวจพบที่มีการติดตั้งชุดโปรแกรม เปลี่ยนแปลงโปรแกรมหรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นใดเพิ่มเติม และก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้ใช้งานต้องเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

2.6 การเคลื่อนย้ายเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลออกนอกพื้นที่ปฏิบัติงานของส่วนงาน จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าส่วนงาน และแจ้งให้ผู้ดูแลครุภัณฑ์ทราบก่อนนำออกนอกสถานที่

2.7 การนำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของส่วนงานส่งซ่อมภายนอก จะต้องผ่านการตรวจประเมินจากบุคลากรที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ซ่อมบำรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ก่อน หากเห็นสมควรส่งซ่อมภายนอกต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน โดยการเคลื่อนย้ายหรือส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม จะต้องดำเนินการโดยบุคลากรหรือผู้รับจ้างในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ได้ทำสัญญาไว้กับทางส่วนงานเท่านั้น

2.8 ก่อนการใช้งานสื่อบันทึกพกพาต่าง ๆ ต้องมีการตรวจสอบหาไวรัส โดยโปรแกรมป้องกันไวรัส

2.9 ไม่ควรเก็บข้อมูลสำคัญของส่วนงานไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ทํานใช้งานอยู่

2.10 ไม่ควรสร้าง Short-cut หรือปุ่มกดง่ายบน Desktop ที่เชื่อมต่อไปยังข้อมูลสำคัญของส่วนงาน

2.11 ผู้ใช้งานมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยหลีกเลี่ยงการวางอาหารหรือเครื่องดื่มบริเวณเครื่องคอมพิวเตอร์ และไม่วางสื่อแม่เหล็กไว้ใกล้หน้าจอเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือสื่อบันทึกที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

3. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

3.1 ผู้ใช้งานต้องยืนยันตัวตนด้วยบัญชีชื่อผู้ใช้งาน (username) และรหัสผ่าน (password) สำหรับการเข้าใช้งานระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน

3.2 ผู้ใช้งานควรกำหนดรหัสผ่านที่มีคุณภาพตามคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับรหัสผ่านที่ดี

3.3 ผู้ใช้งานต้องตั้งค่าการล็อกหน้าจอหลังจากที่ไม่ได้ใช้งานเป็นระยะเวลา 10 นาที และต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องเมื่อต้องการใช้งาน

3.4 ผู้ใช้งานต้องไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้บัญชีชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ของตนในการเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

3.5 ผู้ใช้ต้องทำการลงบันทึกออก (Logout) จากระบบทันที เมื่อเลิกใช้งานหรือไม่อยู่ที่หน้าจอเป็นเวลานาน

4. การป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware)

4.1 ผู้ใช้งานต้องทำการ Update ระบบปฏิบัติการ เว็บเบราว์เซอร์ และโปรแกรมใช้งานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปิดช่องโหว่ (Vulnerability) ที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์ และเป็นการป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคามต่าง ๆ

4.2 ผู้ดูแลระบบสารสนเทศของส่วนมีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตั้ง ตรวจสอบการติดตั้ง โปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus) ให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ภายในส่วนงานที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4.3 ห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการปิดหรือยกเลิกระบบการป้องกันไวรัส ที่ติดตั้งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และผู้ใช้งานต้องตรวจสอบหาไวรัสจากสื่อต่าง ๆ เช่น Thumb Drive และ Data Storage อื่น ๆ ก่อนนำมาใช้งานร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์

4.4 ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือไฟล์ที่ดาวน์โหลดมาจากอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรมป้องกันไวรัส ก่อนใช้งาน

4.5 ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบว่าข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดที่มีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์รวมอยู่ด้วย ซึ่งมีผลทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้

5. การสำรองข้อมูลและการกู้คืน

5.1 ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบในการสำรองข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ไว้บนสื่อบันทึกอื่น ๆ เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล

5.2 ผู้ใช้งานมีหน้าที่เก็บรักษาสื่อข้อมูลสำรอง (Backup Media) ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลและทดสอบการกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้อย่างสม่ำเสมอ

5.3 ผู้ใช้ควรประเมินความเสี่ยงว่าข้อมูลที่เก็บไว้ใน Data Storage ไม่ควรเป็นข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับการทำงาน

หมวด 4 การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Use of Notebook Computer)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยสำหรับอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และการนำไปปฏิบัติงานภายนอกส่วนงาน และเป็นการป้องกันทรัพยากรและข้อมูลที่มีค่าของส่วนงานให้เกิดความปลอดภัย ผู้ใช้งานจึงควรรับทราบถึงข้อกำหนดและมาตรฐานในการใช้งาน การบำรุงรักษา และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การใช้งานทั่วไป

2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่ส่วนงานอนุญาตให้บุคลากรใช้งาน เป็นทรัพย์สินของส่วนงานเพื่อใช้ในงานราชการ ดังนั้นผู้ใช้จึงควรใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของส่วนงาน

2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาของส่วนงาน ขึ้นทะเบียนและควบคุมด้วยหมายเลขครุภัณฑ์ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนงาน ผู้ใช้งานต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนงานของส่วนงานก่อนใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น และผู้ดูแลครุภัณฑ์ของส่วนงาน จะต้องระบุว่าผู้ใดเป็นผู้ครอบครองหรือนำไปใช้งาน

2.3 บุคลากรผู้ดูแลระบบสารสนเทศของส่วนงานเป็นผู้ทำการติดตั้งโปรแกรมพื้นฐานและระบบปฏิบัติการลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงกำหนดชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer name) แบบพกพา ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ติดตั้งโปรแกรมและระบบปฏิบัติการเท่านั้น

2.4 โปรแกรมที่ติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของส่วนงาน ต้องเป็นโปรแกรมที่ส่วนงานซื้อลิขสิทธิ์มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นห้ามผู้ใช้งานคัดลอกโปรแกรมต่าง ๆ และนำไปติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว หรือแก้ไข หรือนำไปให้ผู้อื่นใช้งานโดยผิดกฎหมาย

2.5 ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาของส่วนงาน หากตรวจพบว่ามี การติดตั้งชุดโปรแกรม เปลี่ยนแปลงโปรแกรมหรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นใดเพิ่มเติม และก่อให้เกิดความเสียหายหรือการละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้ใช้งานต้องเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

2.6 การนำเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาของส่วนงานไปใช้งานภายนอกพื้นที่ปฏิบัติงานของส่วนงาน จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าส่วนงาน และแจ้งให้ผู้ดูแลครุภัณฑ์ทราบก่อนนำออกนอกสถานที่

2.7 การนำเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาของส่วนงานส่งซ่อมภายนอก จะต้องผ่านการตรวจประเมินจากบุคลากรผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ซ่อมบำรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ก่อน หากเห็นสมควรส่งซ่อมภายนอกต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน โดยการเคลื่อนย้ายหรือส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม จะต้องดำเนินการโดยบุคลากรผู้ดูแลระบบสารสนเทศ หรือผู้รับจ้างในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ได้ทำสัญญาไว้กับทางส่วนงานเท่านั้น

2.8 การเคลื่อนย้ายเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา ควรจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ใ้ในกระเป๋าสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากการกระทบกระเทือน การหล่นล้มอุปกรณ์

2.9 กรณีที่ต้องการเคลื่อนย้ายเครื่องขณะที่เครื่องเปิดใช้งานอยู่ ให้ทำการยกจากฐานภายใต้แป้นพิมพ์ ห้ามย้ายเครื่องโดยการดึงหน้าจอภาพขึ้นโดยเด็ดขาด

2.10 ห้ามมิให้ผู้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขส่วนประกอบย่อย (Sub component) ที่ติดตั้งอยู่ภายใน รวมถึงแบตเตอรี่ และควรรักษาสภาพคอมพิวเตอร์ให้มีสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา

2.11 ผู้ใช้ต้องศึกษาและปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานอย่างละเอียด เพื่อการใช้งานอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2.12 หลีกเลี่ยงการใช้นิ้วหรือของแข็ง เช่น ปลายปากกา กดสัมผัสหน้าจอ LCD ให้เป็นรอยขีดข่วน หรือทำให้จอ LCD ของเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาแตกเสียหายได้

2.13 ไม่ควรวางของทับบนหน้าจอและแป้นพิมพ์

2.14 การเช็ดทำความสะอาดหน้าจอภาพควรใช้ผ้าไมโครไฟเบอร์ที่นุ่มที่สุด และควรเช็ดไปในแนวทางเดียวกัน ห้ามเช็ดแบบหมุนวน เพราะจะทำให้หน้าจอมีรอยขีดข่วนได้

3. ความปลอดภัยทางด้านกายภาพ

3.1 ผู้ใช้งานมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันการสูญหาย ดังนั้นควรล็อคเครื่องขณะที่ไม่ได้ใช้งาน ไม่วางเครื่องทิ้งไว้ในที่สาธารณะหรือในบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการสูญหาย

3.2 การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาเป็นระยะเวลานานเกินไปในสภาพที่มีอากาศร้อนจัด ควรปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นการพักเครื่องสักระยะหนึ่งก่อนเปิดใช้งานใหม่อีกครั้ง

3.3 ผู้ใช้งานไม่เก็บหรือใช้งานคอมพิวเตอร์แบบพกพาในสถานที่ที่มีความร้อน/ความชื้น/ฝุ่นละอองสูง และต้องระวังป้องกันการตกกระทบ

3.4 ไม่ใช้หรือวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาใกล้สิ่งที่เป็นของเหลว ความชื้น เช่น อาหาร น้ำ กาแฟ เครื่องดื่มต่าง ๆ เป็นต้น

3.5 ไม่ควรติดตั้งหรือวางคอมพิวเตอร์แบบพกพาในที่ที่มีการสั่นสะเทือน

3.6 ไม่ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาไว้ใกล้อุปกรณ์ที่มีสนามแม่เหล็กไฟฟ้าแรงสูงในระยะใกล้ เช่น แม่เหล็ก โทรทัศน์ ไมโครเวฟ ตู้เย็น เป็นต้น

4. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

4.1 ผู้ใช้งานต้องตั้งค่าการล็อกหน้าจอหลังจากที่ไม่ได้ใช้งานเป็นระยะเวลา 10 นาที และต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องเมื่อต้องการใช้งาน

4.2 หากวางเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาไว้นอกสถานที่ปฏิบัติงาน ควรล็อกหน้าจอด้วยตัวเองทุกครั้ง (Logoff) เมื่อไม่ได้อยู่ที่หน้าจอ และต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องเมื่อต้องการใช้งาน

4.3 ผู้ใช้งานต้องไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และไม่บอกรหัสผ่านการล็อกหน้าจอให้แก่ผู้อื่น

5. การป้องกันจากโปรแกรมชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware)

5.1 ผู้ใช้งานต้องทำการ Update ระบบปฏิบัติการ เว็บเบราว์เซอร์ และโปรแกรมใช้งานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปิดช่องโหว่ (Vulnerability) ที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์ และเป็นการป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคามต่าง ๆ

5.2 บุคลากรผู้ดูแลระบบสารสนเทศของส่วนงาน มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus) ให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ของส่วนงานเป็นโปรแกรมพื้นฐาน

5.3 ห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการปิดหรือยกเลิกระบบการป้องกันไวรัสที่ติดตั้งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และผู้ใช้งานต้องตรวจสอบหาไวรัสจากสื่อต่าง ๆ เช่น Thumb Drive และ Data Storage อื่น ๆ ก่อนนำมาใช้งานร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์

5.4 ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือไฟล์ที่ดาวน์โหลดมาจากอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรมป้องกันไวรัสก่อนใช้งาน

5.5 หากผู้ใช้งานพบหรือสงสัยว่าเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาติดชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (Malware) ห้ามมิให้ผู้ใช้งานเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบเครือข่าย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของชุดคำสั่งที่ไม่พึงประสงค์ไปยังเครื่องอื่น ๆ ได้ และต้องรีบแจ้งผู้ดูแลระบบสารสนเทศของส่วนงานโดยเร็ว

6. การสำรองข้อมูลและการกู้คืน

6.1 ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบในการสำรองข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาไว้บนสื่อบันทึกอื่น ๆ เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล หรือการจัดเก็บข้อมูลไว้บนคลาวด์

6.2 ผู้ใช้งานมีหน้าที่เก็บรักษาสื่อข้อมูลสำรอง (Backup Media) ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลและทดสอบการกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้อย่างสม่ำเสมอ

6.3 ผู้ใช้ควรประเมินความเสี่ยงว่าข้อมูลที่เก็บไว้ใน Data Storage ไม่ควรเป็นข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับการทำงาน

6.4 แผ่นสื่อสำรองข้อมูลที่ไม่ใช้งานแล้ว ควรทำลายไม่ให้นำไปใช้งานได้

หมวด 5 การควบคุมหน่วยงานภายนอกเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Third party access control)

1. วัตถุประสงค์

การใช้บริการจากหน่วยงานภายนอก อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเข้าถึงข้อมูล ความเสี่ยงต่อการถูกแก้ไขข้อมูลอย่างไม่ถูกต้อง และการประมวลผลของระบบงานโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อให้การควบคุมหน่วยงานภายนอกที่มีการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงานเป็นไปอย่างมั่นคงปลอดภัย และกำหนดแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายนอก

2. แนวทางปฏิบัติ

2.1 ต้องมีการประเมินความเสี่ยงจากการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงาน หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลโดยหน่วยงานภายนอก และกำหนดมาตรการรองรับหรือแก้ไขที่เหมาะสม ก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงานได้

2.2 การควบคุมการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานภายนอก

2.2.1 บุคคลภายนอกที่ต้องการสิทธิในการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงาน จะต้องทำเรื่องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขออนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน

2.2.2 จัดทำเอกสารแบบฟอร์มสำหรับหน่วยงานภายนอก เพื่อระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนงาน ซึ่งต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

- 1) เหตุผลในการขอใช้
- 2) ระยะเวลาในการใช้
- 3) การตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อเครือข่าย
- 4) การตรวจสอบ MAC address ของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อ
- 5) การกำหนดการป้องกันในเรื่องการเปิดเผยข้อมูล

2.2.3 หน่วยงานภายนอกที่ปฏิบัติงานให้กับส่วนงาน ไม่ว่าจะทำงานอยู่ภายในหรือภายนอกส่วนงาน จำเป็นต้องลงนามในสัญญาไม่เปิดเผยข้อมูลของส่วนงาน โดยสัญญาต้องจัดทำให้เสร็จก่อนให้สิทธิในการเข้าสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนงาน

2.2.4 ส่วนงาน ควรพิจารณาการเข้าไปประเมินความเสี่ยงหรือจัดทำการควบคุมภายในของหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้าไปปฏิบัติงาน

2.2.5 เจ้าของโครงการ ซึ่งรับผิดชอบต่อโครงการที่มีการเข้าถึงข้อมูลโดยหน่วยงานภายนอก ต้องกำหนดการเข้าใช้งานเฉพาะบุคคลที่จำเป็นเท่านั้น และให้หน่วยงานภายนอกลงนามในสัญญาไม่เปิดเผยข้อมูล

2.2.6 สำหรับโครงการขนาดใหญ่ หน่วยงานภายนอกที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีความสำคัญของส่วนงาน ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้มีความมั่นคงปลอดภัย ทั้ง 3 ด้าน คือ การรักษาความลับ (Confidentially) การรักษาความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) และการรักษาความพร้อมที่จะให้บริการ (Availability)

2.2.7 ส่วนงานมีสิทธิในการตรวจสอบตามสัญญาการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้มั่นใจว่าส่วนงานสามารถควบคุมการใช้งานได้อย่างทั่วถึงตามสัญญานั้น

2.2.8 ควรดำเนินการให้ผู้ให้บริการภายนอกจัดทำแผนการดำเนินงาน คู่มือการปฏิบัติงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อควบคุมหรือตรวจสอบการให้บริการของผู้ให้บริการได้อย่างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

2.3 การพัฒนาซอฟต์แวร์โดยหน่วยงานภายนอก

2.3.1 กำหนดให้มีการควบคุมโครงการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยผู้ให้บริการภายนอก

2.3.2 ระบุว่าใครจะเป็นผู้มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับซอร์สโค้ด ในการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยผู้ให้บริการภายนอก

2.3.3 กำหนดเรื่องการสงวนสิทธิที่จะตรวจสอบด้านคุณภาพและความถูกต้องของซอฟต์แวร์ที่จะมีการพัฒนาโดยผู้ให้บริการภายนอก รวมถึงข้อตกลงในการรักษาความลับ โดยระบุไว้ในสัญญาจ้างที่ทำกับผู้ให้บริการภายนอกนั้น

2.3.4 กำหนดให้มีการตรวจสอบโปรแกรมไม่ประสงค์ดี ในซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ก่อนการติดตั้ง

2.3.5 การทดสอบซอฟต์แวร์ ห้ามทดสอบบนระบบและฐานข้อมูลที่ใช้งาน ต้องสำรองระบบและข้อมูลเพื่อใช้ในการทดสอบ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้กับระบบที่ใช้งาน

2.4 มาตรการควบคุมผู้ให้บริการภายนอก (Outsource)

2.4.1 ผู้ให้บริการภายนอกที่ต้องการสิทธิในการเข้าถึงระบบสารสนเทศของส่วนงาน จะต้องเป็นผู้ให้บริการที่ผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการเข้าปฏิบัติงานต้องทำเรื่องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขออนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน

2.4.2 ดำเนินการเพิกถอนหรือเปลี่ยนสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศของผู้ให้บริการภายนอก ที่สิ้นสุดการว่าจ้างหรือเปลี่ยนการจ้างงานโดยทันที หรือภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

2.4.3 กำหนดให้ผู้ให้บริการภายนอกเข้าถึงเฉพาะส่วนที่มีไว้สำหรับการพัฒนาระบบงาน (Develop Environment) เท่านั้น ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องเข้าถึงส่วนที่ใช้งานจริง (Production Environment) ต้องมีการควบคุมหรือตรวจสอบการให้บริการของผู้ให้บริการภายนอกอย่างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

2.4.4 การอนุญาตให้ผู้ให้บริการภายนอกเข้าสู่ระบบจากระยะไกล ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นเท่านั้น และไม่เปิดช่องทางติดต่อ (Port) และอุปกรณ์เชื่อมต่อระยะไกลทิ้งไว้โดยไม่จำเป็น

ช่องทางดังกล่าว ต้องมีการตัดการเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว และจะเปิดให้ใช้ได้ต่อเมื่อมีการขออนุมัติจากหัวหน้าส่วนงานก่อนทุกครั้ง

2.5 มาตรการควบคุมช่องโหว่ทางเทคนิค

2.5.1 การบริหารจัดการช่องโหว่ของระบบ ควรมีการบันทึกดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อซอฟต์แวร์และเวอร์ชันที่ใช้
- 2) สถานที่ที่ติดตั้ง
- 3) เครื่องแม่ข่ายที่ติดตั้ง
- 4) ผู้ผลิตซอฟต์แวร์
- 5) ข้อมูลสำหรับติดต่อผู้ผลิตหรือผู้พัฒนาซอฟต์แวร์นั้น ๆ

2.5.2 กำหนดให้มีการจัดการกับช่องโหว่สำคัญของระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสมโดยทันที

2.5.3 กระบวนการบริหารจัดการช่องโหว่ของระบบสารสนเทศ ให้ผู้ดูแลระบบดำเนินการ ดังนี้

- 1) มีการเฝ้าระวังและติดตามประเมินความเสี่ยง สำหรับช่องโหว่ของระบบสารสนเทศ รวมทั้งการประสานงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขช่องโหว่ตามความเหมาะสม
- 2) ให้กำหนดแหล่งข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการติดตามช่องโหว่ของระบบสารสนเทศของส่วนงาน
- 3) กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการประเมินความเสี่ยง เมื่อได้รับแจ้งหรือทราบเกี่ยวกับ ช่องโหว่นั้น

2.5.4 ปิดการใช้งานหรือควบคุมการเข้าถึงพอร์ต (Port) ที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ ให้ใช้งานได้อย่างจำกัดระยะเวลาเท่าที่จำเป็น โดยต้องได้รับการอนุญาตจากผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร

หมวด 6 การใช้งานอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Use of the Internet and Social Network)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ใช้งานรับทราบกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย และเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ได้แก่ การส่งข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์แก่บุคคลอื่น อันก่อให้เกิดการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของส่วนงานถูกระงับ ชะลอ ชัดขวางหรือถูกรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้

2. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

2.1 ผู้ดูแลระบบควรกำหนดเส้นทางการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ต้องเชื่อมต่อผ่านระบบรักษาความปลอดภัยที่ส่วนงานจัดสรรไว้เท่านั้น เช่น Proxy, Firewall, IP-IDS เป็นต้น ห้ามผู้ใช้งานทำการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางอื่น ยกเว้นแต่ว่ามีเหตุผลความจำเป็นและทำการขออนุญาตจากหัวหน้าส่วนงาน เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา ก่อนทำการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) ต้องมีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส และทำการอุดช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการที่เว็บเบราว์เซอร์ติดตั้งอยู่

2.3 การรับส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต จะต้องมีการตรวจสอบไวรัส (Virus scanning) โดยโปรแกรมป้องกันไวรัส ก่อนการรับส่งข้อมูลทุกครั้ง

2.4 ผู้ใช้งานต้องไม่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของส่วนงานนอกเหนือจากเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือทำการเข้าสู่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เว็บไซต์ที่ขัดต่อศีลธรรม เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ขัดต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อสังคม เว้นแต่เป็นการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนงาน

2.5 ผู้ใช้งานจะถูกกำหนดสิทธิในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อประสิทธิภาพของเครือข่ายและความปลอดภัยทางข้อมูลของส่วนงาน

2.6 ผู้ใช้งานต้องไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นการหาประโยชน์ส่วนตัว หรือข้อมูลที่ไม่เหมาะสมทางศีลธรรม หรือข้อมูลที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือข้อมูลที่อาจก่อความเสียหายให้กับส่วนงาน

2.7 ห้ามผู้ใช้งานเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับเกี่ยวกับงานของส่วนงาน ที่ยังไม่ได้ประกาศอย่างเป็นทางการผ่านอินเทอร์เน็ต

2.8 ผู้ใช้งานต้องไม่นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันเป็นเท็จ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย หรือภาพที่มีลักษณะอันลามก และไม่ทำการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวผ่านอินเทอร์เน็ต

2.9 ผู้ใช้งานไม่นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด อันจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย

2.10 ผู้ใช้งานมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อยู่บน อินเทอร์เน็ตก่อนนำข้อมูลไปใช้งาน

2.11 ผู้ใช้งานต้องระมัดระวังการดาวน์โหลดโปรแกรมใช้งานจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึง Patch หรือ Fixes ต่าง ๆ จากผู้ขาย ต้องเป็นไปโดยไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

2.12 การใช้งานเว็บบอร์ด (Web Board) ของส่วนงาน ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญและเป็น ความลับของส่วนงาน

2.13 ในการเสนอความคิดเห็น ผู้ใช้งานต้องไม่ใช่ข้อความที่ยั่วยุ ให้ร้าย ที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ ชื่อเสียงของส่วนงาน การทำลายความสัมพันธ์กับบุคลากรของส่วนงานอื่น ๆ

2.14 หลังจากใช้งานอินเทอร์เน็ตเสร็จแล้ว ต้องปิดเว็บเบราว์เซอร์เพื่อป้องกันการเข้าใช้งานโดยบุคคลอื่น

3. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์

3.1 ส่วนงานต้องกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเวลาราชการ เพื่อให้เกิดการ ใช้งานในเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน เช่น ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3.2 อนุญาตให้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในรูปแบบและลักษณะตามที่ส่วนงานได้กำหนดไว้เท่านั้น

3.3 หากต้องการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะอื่นใดนอกเหนือจากที่ส่วนงานกำหนด ให้ขอ อนุญาตจากหัวหน้าส่วนงานก่อนใช้งาน

3.4 ผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องมีความระมัดระวังในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยอยู่เสมอ ต้องไม่ เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ ข้อมูลเฉพาะส่วนตัว หรือข้อมูลความลับของส่วนงาน

3.5 ผู้ใช้งานพึงตระหนักว่าข้อความหรือความเห็นที่เผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นข้อความที่ สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้งานต้องไม่เสนอความคิดเห็นหรือใช้ ข้อความที่ยั่วยุ ให้ร้าย ยุยง ทำลาย หรือเป็นการละเมิดต่อบุคคลอื่น กรณีบุคคลอื่นมีความคิดเห็นที่แตกต่าง พึงงดเว้นการโต้ตอบด้วยถ้อยคำรุนแรง

3.6 ผู้ใช้งานพึงตระหนักว่าพื้นที่บนสื่อสังคมออนไลน์เป็นพื้นที่สาธารณะ ไม่ใช่พื้นที่ส่วนบุคคล ซึ่งข้อมูลที่มีการรายงานจะถูกบันทึกไว้และอาจมีผลทางกฎหมาย ถึงแม้จะเป็นการแสดงความคิดเห็นในนามบัญชีชื่อผู้ใช้ ส่วนตัว แต่อาจส่งผลกระทบต่อส่วนงานได้ และพึงระมัดระวังเรื่องผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

3.7 หากเกิดปัญหาจากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนงาน ผู้ใช้งานต้องแจ้ง ต่อหัวหน้าส่วนงานโดยเร็วที่สุด เพื่อดำเนินการตามความเหมาะสม

3.8 ต้องไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น หากต้องการกล่าวอ้างถึงแหล่งข้อมูลที่สนับสนุนข้อความ ของตน ควรให้การอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลนั้นอย่างชัดเจน

หมวด 7 การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์ (Use of Electronic Mail and Cloud Service)

1. วัตถุประสงค์

กำหนดมาตรการการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์ผ่านระบบเครือข่ายของส่วนงาน ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานจะต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้ดูแลระบบสารสนเทศวางไว้ ไม่ละเมิดสิทธิหรือกระทำการใด ๆ ที่จะสร้างปัญหา หรือไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ดูแลระบบสารสนเทศอย่างเคร่งครัด อันจะทำให้การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และบริการคลาวด์ผ่านระบบเครือข่ายเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.1 ผู้ใช้งานควรเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทุก 6 เดือน โดยรหัสผ่านที่เปลี่ยนต้องเป็นรหัสผ่านที่ไม่เคยใช้มาก่อน และเป็นรหัสผ่านที่คาดเดาได้ยาก ตามหลักเกณฑ์การกำหนดรหัสผ่านที่ดี

2.2 ผู้ใช้งาน ไม่ควรใช้โปรแกรมช่วยจำรหัสผ่านหรือกำหนดให้มีการจำรหัสผ่านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.3 ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดหน้าจอระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ทิ้งเอาไว้ ขณะที่ไม่ได้อยู่หน้าจอ

2.4 ผู้ใช้งานต้องระมัดระวังในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อส่วนงาน หรือละเมิดลิขสิทธิ์ สร้างความน่ารำคาญต่อผู้อื่น หรือผิดกฎหมาย หรือละเมิดศีลธรรม และ ไม่แสวงหาประโยชน์หรืออนุญาตให้ผู้อื่นแสวงหาผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจจากการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.5 ผู้ใช้งานต้องไม่ใช่ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail address) ของผู้อื่น เพื่ออ่าน รับ-ส่งข้อความ ยกเว้นแต่จะได้รับการยินยอมจากเจ้าของแล้วเท่านั้น และให้ถือว่าเจ้าของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้งานต่าง ๆ ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของตน

2.6 ผู้ใช้ควรใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนงาน เพื่อการติดต่อสื่อสารในนามของของส่วนงานเท่านั้น

2.7 หลังจากใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้น ต้องทำการ Logout ออกจากระบบ และปิดเว็บเบราว์เซอร์ทุกครั้ง เพื่อป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ได้รับอนุญาต

2.8 ผู้ใช้ต้องตรวจสอบเอกสารแนบจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนทำการเปิด ด้วยโปรแกรมป้องกันไวรัส เป็นการป้องกันการเปิดไฟล์ที่เป็น Executable File เช่น .exe, .com เป็น

2.9 ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดหรือส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความที่ได้รับจากผู้ส่งที่ไม่รู้จัก หรือไม่น่าไว้วางใจ

2.10 ผู้ใช้งานต้องใช้คำที่สุภาพในการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และใช้ความระมัดระวังในการระบุชื่อที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับให้ถูกต้อง และระบุชื่อของผู้ส่งในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ทุกฉบับที่ส่งไป รวมทั้งจำกัดกลุ่มผู้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เท่าที่มีความจำเป็นต้องรับรู้รับทราบ

2.11 ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลที่เป็นความลับ ต้องไม่ระบุความสำคัญของข้อมูลลงในหัวข้อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.12 ผู้ใช้งานควรตรวจสอบกล่องเก็บจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Inbox) ของตนเองทุกวัน และควรลบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ต้องการออกจากระบบ เพื่อลดปริมาณการใช้เนื้อที่ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.13 ผู้ใช้งานควรทำการสำรองข้อมูลจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญตามความจำเป็นอย่างสม่ำเสมอ

2.14 ข้อควรระวัง ผู้ใช้งานไม่ควรโอนย้ายจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่จะใช้อ้างอิงภายหลังมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ของตน เพื่อเป็นการป้องกันผู้อื่นแอบอ่านจดหมายได้

2.15 ผู้ใช้ไม่ควรใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์บนเครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ เพื่อความปลอดภัยของข้อมูลและบัญชีผู้ใช้งาน

3. แนวทางแนวทางปฏิบัติในการใช้งานบริการคลาวด์

3.1 ผู้ใช้งานควรทำความเข้าใจบริการคลาวด์ของมหาวิทยาลัย (Office 365) ที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น Microsoft Teams, OneDrive, SharePoint เป็นต้น

3.2 ผู้ใช้งานไม่ควรให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคลากรของมหาวิทยาลัยร่วมใช้งานบริการคลาวด์เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

3.3 ผู้ใช้งานไม่ควรเก็บข้อมูลที่ละเมิดลิขสิทธิ์ ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมไว้บนบริการคลาวด์

3.4 ผู้ใช้ไม่ควรเปิดใช้งานบริการคลาวด์ทิ้งไว้ โดยไม่ได้อยู่ที่หน้าจอ เพื่อป้องกันข้อมูลรั่วไหล

3.5 ผู้ใช้ไม่ควรใช้งานบริการคลาวด์บนเครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ เพื่อความปลอดภัยของข้อมูลและบัญชีผู้ใช้งาน

หมวด 8 การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN Access Control)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการในการควบคุม ป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) ของส่วนงาน เพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศของส่วนงาน

2. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย

2.1 ผู้ใช้งานที่ต้องการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สายของส่วนงาน จะต้องทำการลงทะเบียนกับผู้ดูแลระบบของส่วนงาน และต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตจากหัวหน้าส่วนงาน

2.2 ผู้ดูแลระบบของส่วนงาน กำหนดสิทธิผู้ใช้งานในการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สายให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบตามความจำเป็นในการใช้งาน

2.3 ผู้ดูแลระบบจะต้องทำการลงทะเบียนอุปกรณ์ทุกตัวที่ใช้ติดต่อบนระบบเครือข่ายไร้สายของส่วนงาน

2.4 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดตำแหน่งการวางอุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Access Point: AP) ให้เหมาะสม เป็นการควบคุมไม่ให้สัญญาณของอุปกรณ์รั่วไหลออกไปนอกบริเวณที่ใช้งาน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้โจมตีสามารถรับส่งสัญญาณจากภายนอกอาคาร หรือบริเวณขอบเขตที่ควบคุมได้

2.5 ผู้ดูแลระบบต้องเลือกใช้กำลังส่งให้เหมาะสมกับพื้นที่ใช้งาน และควรสำรวจว่าสัญญาณรั่วไหลออกไปภายนอกหรือไม่ ทั้งนี้การใช้เสาอากาศพิเศษที่สามารถกำหนดทิศทางการแพร่กระจายของสัญญาณ อาจช่วยลดการรั่วไหลของสัญญาณได้ดีขึ้น

2.6 ผู้ดูแลระบบต้องเปลี่ยนค่า SSID (Service Set Identifier) ที่ถูกกำหนดเป็นค่า Default มาจากผู้ผลิตทันทีที่นำอุปกรณ์กระจายสัญญาณมาใช้งาน

2.7 ผู้ดูแลระบบต้องเปลี่ยนค่าชื่อ Login และรหัสผ่านสำหรับการตั้งค่าการทำงานของอุปกรณ์ไร้สาย และเลือกใช้ชื่อ Login และรหัสผ่านที่มีความคาดเดาได้ยาก เพื่อป้องกันผู้โจมตีไม่ให้อาจเดาหรือเจาะรหัสได้โดยง่าย

2.8 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดค่าใช้มาตรฐานความปลอดภัยแบบ WPA ในการเข้ารหัสข้อมูลระหว่าง Wireless LAN Client และอุปกรณ์กระจายสัญญาณ เพื่อให้ยากต่อการดักจับ ช่วยให้ปลอดภัยมากขึ้น

2.9 ผู้ดูแลระบบต้องเลือกใช้วิธีการควบคุม MAC Address ร่วมกับบัญชีชื่อผู้ใช้งาน (username) และรหัสผ่าน (password) ของผู้ใช้งานที่มีสิทธิในการเข้าใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย โดยจะอนุญาตเฉพาะอุปกรณ์ที่มี MAC Address บัญชีชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่านตามที่กำหนดไว้เท่านั้น ในการเชื่อมต่อกับเครือข่ายไร้สายตาม SSID ที่กำหนดไว้ สำหรับบุคคลภายนอก กำหนดให้ใช้งานเครือข่ายไร้สายโดยไม่ควบคุม MAC Address แต่ให้ใช้งานได้ตาม SSID ที่ผู้ดูแลระบบกำหนดแยกเฉพาะสำหรับบุคคลภายนอกเท่านั้น

2.10 ผู้ดูแลระบบต้องมีการติดตั้ง Firewall ระหว่างเครือข่ายไร้สายกับเครือข่ายภายในส่วนงาน

2.11 ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานในระบบเครือข่ายไร้สาย ติดต่อสื่อสารได้เฉพาะกับ VPN (Virtual Private Network) เพื่อช่วยป้องกันการโจมตี

2.12 ผู้ดูแลระบบต้องใช้ซอฟต์แวร์หรือฮาร์ดแวร์ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายไร้สายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคอยตรวจสอบและบันทึกเหตุการณ์ที่น่าสงสัยที่เกิดขึ้นในระบบเครือข่ายไร้สาย

หมวด 9 การแบ่งปันข้อมูล (Information Sharing)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดขั้นตอนในการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ และมาตรการบรรเทาผลกระทบที่ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์หรือภัยคุกคามดังกล่าวกับบุคคลที่อาจได้รับผลกระทบ เพื่อให้สามารถกำหนดเป็นมาตรการป้องกันที่จำเป็นได้

2. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งปันข้อมูล

2.1 กำหนดขอบเขตและระดับความลับของข้อมูล โดยให้ความสำคัญกับการระบุขอบเขตของข้อมูลที่จะแบ่งปัน เพื่อให้เหมาะสมกับการแบ่งปันและการเข้าถึงข้อมูล

2.2 มีข้อกำหนดในการแบ่งปันข้อมูล รวมถึงการบริหารจัดการการอนุญาตเพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีผู้ที่มีสิทธิเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลการแบ่งปันนี้ได้

2.3 มีข้อกำหนดในการใช้ข้อมูลที่ได้รับการแบ่งปัน เช่น การกำหนดขอบเขตการใช้ข้อมูล หรือการห้ามนำข้อมูลไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่เกี่ยวข้อง

2.4 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการแบ่งปันข้อมูล รวมถึงการจัดการและควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงที่เป็นไปได้

2.5 การฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการแบ่งปันข้อมูลและการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลเพื่อการติดตามและการประเมินประสิทธิภาพ

2.6 การตรวจสอบและประเมินการแบ่งปันข้อมูลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดไว้

3. รูปแบบการแบ่งปันข้อมูล

3.1 การแบ่งปันทั่วไป (General Sharing) เป็นการแบ่งปันข้อมูลที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับผู้ใช้หลายกลุ่ม โดยไม่จำกัดเฉพาะกับกลุ่มหรือบุคคลใด

3.2 การแบ่งปันตามความจำเป็น (Need-to-Know Sharing) เป็นการแบ่งปันข้อมูลเฉพาะกับบุคคลหรือกลุ่มผู้ใช้ที่จำเป็นต้องมีข้อมูลนั้นเพื่อการปฏิบัติงาน

3.3 การแบ่งปันตามระดับความลับ (Security Clearance-based Sharing) เป็นการแบ่งปันข้อมูลโดยพิจารณาจากระดับความลับของข้อมูล และแบ่งปันเฉพาะกับบุคคลหรือกลุ่มผู้ใช้ตามความเหมาะสม

การเลือกรูปแบบการแบ่งปันข้อมูลจะขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล ชั้นความลับ และวัตถุประสงค์ของการแบ่งปันข้อมูล ทั้งนี้ให้ยึดถือประโยชน์ของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

หมวด 10 การทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง (System Hardening)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงและตั้งค่าระบบปฏิบัติการของทรัพยากรสารสนเทศของส่วนงาน ให้มีความแข็งแกร่งทนทานต่อการถูกโจมตีทางไซเบอร์ เป็นการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และเพิ่มความเชื่อถือได้ของระบบให้แก่ผู้ใช้งาน

2. แนวทางปฏิบัติในการทำให้ระบบมีความแข็งแกร่ง

2.1 ปรับแต่งค่าเริ่มต้นของระบบและแอปพลิเคชัน โดยเปลี่ยนรหัสผ่านตั้งต้น (Default Password) ปิดการใช้งานบริการที่ไม่จำเป็น และปรับเป็นการตั้งค่าที่ปลอดภัย

2.2 เปิดใช้งานเฉพาะ Port ที่มีความจำเป็นเท่านั้น ส่วน Port ใดที่ไม่ได้ใช้งานให้ทำการปิด เพื่อลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีโดยผู้ไม่ประสงค์ดี

2.3 อัปเดตซอฟต์แวร์และระบบปฏิบัติการเป็นประจำ (Patch Management) เพื่อแก้ไขช่องโหว่และลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีโดยผู้ไม่ประสงค์ดี

2.4 ผู้ดูแลระบบควรเปลี่ยนรหัสผ่านของเครื่องแม่ข่ายเป็นประจำทุก ๆ 3 เดือน โดยรหัสผ่านที่เปลี่ยนต้องไม่เคยถูกใช้งานมาก่อน เพื่อป้องกันปัญหาจากการเกิดข้อมูลรั่วไหล

2.5 กำหนดสิทธิของผู้ใช้ในส่วนต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด (Least Privilege) ตามความจำเป็นเฉพาะหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

2.6 หลีกเลี่ยงการเข้าถึงเครื่องแม่ข่ายโดยตรงผ่าน Public IP ต้องเป็นการเข้าถึงผ่าน Private IP และผ่าน VPN เท่านั้น หากเป็นการเข้าถึงจากภายนอกเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

2.7 ต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ Antivirus ที่มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ ในเครื่องแม่ข่ายหรือทรัพยากรสารสนเทศของส่วนงาน

2.8 จำกัดสิทธิการเข้าถึงเครื่องแม่ข่ายหรือทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญเฉพาะผู้ดูแลระบบของส่วนงานเท่านั้น หากมีการปรับเปลี่ยนสิทธิต้องดำเนินการเป็นลายลักษณ์อักษรและอนุมัติโดยหัวหน้าส่วนงาน

หมวด 11 การสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้แก่บุคลากรของส่วนงาน เพื่อการตระหนัก และรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์ในปัจจุบัน เป็นการลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์ทางอ้อม รวมถึงลดความเสี่ยงจากการกระทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

2. แนวปฏิบัติในการสร้างความตระหนักรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2.1 จัดให้มีการอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้แก่บุคลากรของส่วนงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2 กำหนดแนวปฏิบัติให้บุคลากรของส่วนงานติดตั้งซอฟต์แวร์ Antivirus ในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ส่วนงานจัดสรรให้ และเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่นำมาปฏิบัติงานภายในส่วนงาน

2.3 ผู้ใช้ต้องอัปเดต Virus Definition ของซอฟต์แวร์ Antivirus เป็นประจำ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

2.4 ผู้ใช้ควรสแกนไวรัสบนสื่อแบบถอดได้ทุกครั้งก่อนนำมาใช้งาน

2.5 ผู้ใช้ไม่ควรใช้งานสื่อแบบถอดได้ที่ได้รับมาจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น พบว่าตกอยู่บนพื้น หรือวางอยู่บนโต๊ะแบบไม่มีเจ้าของ เพื่อป้องกันซอฟต์แวร์ไม่พึงประสงค์

2.6 ผู้ใช้ต้องไม่ติดตั้งซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์จากสื่อต่าง ๆ หรือจากการดาวน์โหลดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.7 ผู้ใช้ต้องมีความระมัดระวังในการใช้งานเว็บไซต์ โดยสังเกตจากชื่อ URL เพื่อป้องกันการถูกขโมยข้อมูลจากผู้ไม่ประสงค์ดี

2.8 ผู้ใช้ต้องมีความระมัดระวังในการใช้งานอีเมล โดยไม่ดาวน์โหลดหรือเปิดไฟล์แนบจากอีเมลที่น่าเชื่อถือ

2.9 ผู้ใช้ต้องมีความระมัดระวังในการใช้งานโซเชียลมีเดีย เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงโดยผู้ไม่ประสงค์ดี

หมวด 12 การเชื่อมต่อระยะไกล (Remote Connection)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อระยะไกล (Remote Connection) จากการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาตโดยผู้ไม่ประสงค์ดี การเข้าถึงและการใช้งานที่ไม่ปลอดภัยโดยผู้ใช้ หรือการเข้าถึงจากเครือข่ายที่ไม่ปลอดภัย

2. แนวปฏิบัติการเชื่อมต่อระยะไกล

2.1 หลีกเลี่ยงการเชื่อมต่อระยะไกลโดยผู้ใช้ประเภทบุคลากร หากไม่มีความจำเป็นหรือเร่งด่วนใด ๆ

2.2 เครือข่ายของส่วนงานที่อนุญาตให้ผู้ใช้เข้าถึงได้ หากมีความจำเป็นต้องให้มีการเข้าถึงผ่านการเชื่อมต่อระยะไกล ต้องให้เชื่อมต่อผ่าน VPN ที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้เท่านั้น โดยใช้ CMU Account ในการยืนยันตัวตน

2.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา ที่ทำการเชื่อมต่อระยะไกลผ่าน CMU VPN ต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ Antivirus ที่มหาวิทยาลัยจัดสรรให้

2.4 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา ที่ทำการเชื่อมต่อระยะไกลผ่าน CMU VPN ต้องอัปเดตซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ผู้ใช้ต้องไม่มอบบัญชีผู้ใช้งานของตนให้กับผู้อื่น เพื่อใช้งาน CMU VPN ในการเชื่อมต่อระยะไกลกับเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

2.6 ผู้ใช้ต้องไม่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะในการเชื่อมต่อระยะไกลกับเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

2.7 ส่วนงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงในการเชื่อมต่อระยะไกล เพื่อหามาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

หมวด 13 การรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของการให้บริการ (Service Continuity)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อมั่นใจได้ว่าระบบสารสนเทศที่ให้บริการและข้อมูลสำคัญของส่วนงาน มีความพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา และสามารถดำเนินการต่อไปได้ในขณะที่ส่วนงานเผชิญกับภาวะวิกฤตหรือภัยพิบัติ เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับส่วนงาน โดยมีการลำดับความสำคัญจากผลกระทบจากความเสียหายของทรัพย์สิน และผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อใช้ในการพิจารณาวิธีการสร้างความต่อเนื่อง

2. แนวทางปฏิบัติในการสำรองข้อมูล ระบบสำรอง และการปฏิบัติงานในสถานะฉุกเฉิน

2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ที่มีความสำคัญ ต้องมีการสำรองข้อมูลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

2.2 ผู้ดูแลระบบต้องสำรองข้อมูลและซอฟต์แวร์เก็บไว้ โดยคัดเลือกและจัดเรียงลำดับตามผลกระทบจากความสูญเสียของระบบที่มีผลต่อภารกิจหลักของส่วนงาน

2.3 ต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติการสำรองข้อมูลและการกู้คืนข้อมูลอย่างถูกต้อง ทั้งระบบซอฟต์แวร์และข้อมูลในระบบสารสนเทศ

2.4 ผู้ดูแลระบบต้องจัดเก็บข้อมูลที่สำรองในสื่อบันทึกข้อมูลสำรอง โดยมีการแสดงชื่อระบบที่สำรอง วัน เดือน ปี และเวลาในการสำรองข้อมูลไว้อย่างชัดเจน ข้อมูลที่สำรองต้องจัดเก็บไว้ในสถานที่เก็บข้อมูลสำรอง ซึ่งติดตั้งอยู่ในสถานที่จัดทำระบบสำรอง และต้องมีการทดสอบสื่อบันทึกข้อมูลสำรองอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.5 หัวหน้าส่วนงานต้องกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรซึ่งดูแลรับผิดชอบระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมฉุกเฉิน

2.6 ส่วนงานต้องดำเนินการทดสอบสภาพพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และระบบแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินปีละ 1 ครั้ง

2.7 ผู้ดูแลระบบต้องจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยระบบสารสนเทศได้ตามปกติ โดยต้องทบทวนแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ

หมวด 14 การตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Detect & Response)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีกระบวนการตรวจสอบ เฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการเผชิญเหตุเมื่อมีการตรวจพบภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Detect & Response) ในระดับส่วนงาน เพื่อการแก้ไขและป้องกันในเบื้องต้นก่อนแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบในลำดับถัดไป

2. แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์

2.1 ส่วนงาน ต้องมอบหมายให้มีผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาในเบื้องต้นก่อนแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ

2.2 เมื่อส่วนงานพบเหตุที่ประเมินแล้วว่าอยู่ในระดับวิกฤต ต้องรีบแจ้งหัวหน้าส่วนงาน และดำเนินการป้องกันแก้ไขในเบื้องต้น ก่อนที่จะรายงานให้กับมหาวิทยาลัยทราบผ่านระบบ Ticket Management System (CMU TMS) ที่ URL: <https://incident.csd.itsc.cmu.ac.th/>

2.3 ส่วนงานต้องบันทึกเหตุและการเผชิญเหตุในระบบ CMU TMS ทุกครั้ง ถึงแม้ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาภัยคุกคามนั้น ๆ ได้แล้ว

2.4 ส่วนงานต้องมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบตามข้อ 2.1 เข้าร่วมฝึกอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นทุกครั้ง

2.5 ส่วนงานต้องกำหนดผู้รับผิดชอบด้านการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด และทบทวนเป็นประจำทุกปี

2.6 ส่วนงานต้องมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบตามข้อ 2.1 และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมฝึกซ้อมแผนรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ร่วมกับมหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

หมวด 15 การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Resilience and Recovery)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ส่วนงานมีความพร้อมในการรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ด้วยการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) เพื่อให้แน่ใจว่าบริการที่สำคัญของส่วนงานสามารถให้บริการที่จำเป็นต่อไปได้ในกรณีที่เกิดการหยุดชะงักเนื่องจากเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงการฝึกซ้อมแผน BCP อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของแผนต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2. แนวปฏิบัติการรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

2.1 ส่วนงานต้องมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่จัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCP) จากความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างเป็นทางการหรือลายลักษณ์อักษร

2.2 ส่วนงานต้องมีการสำรองข้อมูลหรือระบบที่สำคัญนอกเหนือจากการดูแลของสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นประจำตามระดับความสำคัญของข้อมูลและระบบ ตามที่ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว

2.3 ส่วนงานต้องจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCP) จากความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ และต้องมีการจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศสำรองให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแผน

2.4 ส่วนงานต้องมีการฝึกซ้อมแผน BCP ตามข้อ 2.3 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อประเมินประสิทธิภาพของแผนต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ ในรูปแบบที่เหมาะสมและจัดทำเป็นเอกสารรายงาน

2.5 ส่วนงานต้องมีการทบทวนแผน BCP ตามข้อ 2.3 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

หมวด 16 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Risk Management)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของระบบเครือข่ายและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนงาน ให้มั่นใจได้ว่าความเสี่ยงของระบบสารสนเทศของส่วนงานได้ถูกพิจารณาและได้มีการจัดเตรียมมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับส่วนงานได้

2. แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2.1 ระบุความเสี่ยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

2.1.1 ความเสี่ยงที่เกิดจากการลอบเข้าทางระบบปฏิบัติการเพื่อยึดครองเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของส่วนงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.1.2 ความเสี่ยงที่เกิดจากการลักลอบเข้าเชื่อมโยงกับระบบเครือข่ายไร้สายของส่วนงานโดยไม่ได้รับอนุญาต

2.1.3 ความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องมือสารสนเทศหรือระบบเครือข่ายเกิดการขัดข้องระหว่างการใช้งาน

2.1.4 ความเสี่ยงที่เกิดจากการลงบันทึกเข้าใช้งาน (Login) สารสนเทศที่สำคัญของส่วนงานผ่านระบบเครือข่ายที่ไม่ปลอดภัย เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสาธารณะ เป็นต้น

2.1.5 ความเสี่ยงอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของส่วนงาน ที่อาจจะส่งผลกระทบกับการปฏิบัติงานของส่วนงาน

2.2 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น ให้คำนึงถึงองค์ประกอบดังต่อไปนี้

2.2.1 ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงที่ระบุ ทำการประเมินในแต่ละด้านของผลกระทบโดยให้พิจารณาถึงมาตรการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบันด้วย

2.2.2 ภัยคุกคามหรือสิ่งนี้อาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ระบุ รวมถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ต้องพิจารณา 2 ปัจจัยหลัก คือ

1) แนวโน้มการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยพิจารณาจากแนวโน้มจะเป็นหรือค่าทางสถิติที่มีการบันทึกไว้ เช่น เหตุการณ์ความเสี่ยง เหตุภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น

2) ความยากง่ายที่จะถูกกระทำ ให้พิจารณาจากจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องที่มีอยู่และตัวควบคุมในปัจจุบัน หากมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องมากและไม่มีตัวควบคุมเลย โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงจะสูงกว่าในกรณีที่มีตัวควบคุมอยู่

2.2.3 จุดอ่อนหรือช่องโหว่ที่อาจถูกใช้ในการก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ระบุ พิจารณาข้อบกพร่องของระบบหรือข้อบกพร่องของการควบคุมที่ปัจจุบันอาจจะไม่มีอยู่ และจะส่งผลให้ระบบไม่มีความมั่นคงปลอดภัยที่ดี

2.2.4 ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศของส่วนงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2.5 การตรวจสอบจะต้องดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของส่วนงาน (Internal Auditor) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.3 รายละเอียดเพิ่มเติมของการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในเอกสารรหัส CMU-CS-002 “แนวทางปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์”

หมวด 17 การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Duty and responsibility)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ระดับส่วนงานของผู้บริหารส่วนงาน (รองคณบดี รองผู้อำนวยการ) หัวหน้าฝ่าย/งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นลายลักษณ์อักษร

2. แนวทางปฏิบัติ

2.1 ระดับนโยบาย

2.1.1 ผู้บริหารส่วนงานที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนงาน เป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดขึ้นกรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ แก่ส่วนงานหรือบุคลากร อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบาย และแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2.1.2 ผู้บริหารส่วนงานที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการสั่งการ กำกับนโยบาย ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษา ตลอดจนติดตาม ดูแล และควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัย

2.2 ระดับปฏิบัติการ

ระดับผู้ปฏิบัติงานประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบสารสนเทศของส่วนงาน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้ใช้งาน เป็นผู้รับผิดชอบตามภารกิจดังนี้

2.2.1 ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบ ดังนี้

1) ควบคุม ติดตาม และตรวจสอบการใช้งานระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2) เป็นผู้ประสานงานและร่วมปฏิบัติตามแผนรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ของมหาวิทยาลัย

3) ควบคุม ดูแล รักษาความปลอดภัยและบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ระบบสารสนเทศ ห้องควบคุมระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของส่วนงาน

4) ทำการสำรองข้อมูลหรือเรียกคืนข้อมูล (Backup and Recovery) ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดของส่วนงาน

5) ป้องกันและเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับส่วนงาน และแจ้งเหตุให้มหาวิทยาลัยทราบทันทีที่เกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ผ่านระบบ CMU TMS (หมวดที่ 14 ข้อ 2.2)

6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของส่วนงาน

2.2.2 ผู้ใช้งาน เป็นผู้เข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศของส่วนงานตามสิทธิที่ได้รับอนุญาต โดยให้ปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ฉบับนี้อย่างเคร่งครัด